

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Oulun seudun ja Oulun kaupungin

ASUMISTUTKIMUS 2016

Oulun Kaupunki
Konsernihallinto

A 224

ISSN 0357-8194

Sisältö

ESIPUHE
JOHDANTO

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT.....	5
Koulutustaso, tulotaso ja työmatkan pituus	7
ASUMINEN.....	12
Talotyyppi ja asuinpaikka	12
Asunnon hallintamuoto, koko ja huoneluku	15
Asuntokunnan koko ja perhetyyppi	19
Asumisaika ja asumiskustannukset	21
Asunnon ja asuinalueen hyvät ja huonot ominaisuudet	22
Asuinympäristön haitat	25
Viimeisin muutto ja muuton syyt	26
Tyytyväisyys asuinalueen palveluihin	29
MUUTTAMINEN JA ASUMISTOIVEET.....	33
Muuttoaikeet ja toivetalotyyppi.....	34
Toiveasunnon sijainti.....	39
Toiveasunnon koko ja hinta.....	41
Palveluiden saavutettavuus ja tulevan muuton taustalla olevat syyt.....	43
VERTAILU OULUN SEUDUN JA UUDEN OULUN ASUKASBAROMETRIIN 2011	45
YHTEENVETO	47
JOHTOPÄÄTÖKSET	51

ESIPUHE

Oulun seudulla on pitkään tehty kuntien välistä yhteistyötä maankäytön ja asumisen suunnittelussa. Edellinen asukasbarometri laadittiin seudullisena vuonna 2011. Oulun kaupunkiseutu on yhtenäinen asuntomarkkina- ja palvelualue sekä työssäkäyntialue, jonka vuoksi on tarpeen tarkastella asukkaiden asuinolosuhteita, palvelutarpeita ja tulevaisuuden odotuksia yhteisesti koko alueella. Raportin tuloksia voidaan hyödyntää alueen maankäytön ja palvelujen suunnittelussa sekä yleisemmin asuinympäristöjen kehittämisessä ja rakentamisessa. Vuoden 2017 Oulun kaupungin maankäytön toteuttamisohjelmatyössä ja asuntoalueiden asemakaavoituksessa asukasbarometri on tärkeää lähtöaineistoa. Asumistutkimuksen tuloksia voidaan laajasti hyödyntää myös muiden hallintokuntien ja eri toimijoiden työssä. Yhtenä asumistutkimuksen tavoitteena on edistää Oulun seudun asukkaiden äänen kuulumista suunnittelussa ja lisätä Oulun seudun elinvoimaisuutta.

Asumistutkimus 2016 käynnistettiin kyselyllä keväällä 2016. Tutkimuksen on laatinut Juuso Kallinki Oulun yliopiston maantieteen laitokselta. Laatumista ovat ohjanneet kaupungingeodeetti Kaija Puhakka, kehittämispäällikkö Maria Ala-Siuru, suunnittelija Anne Leskinen, erityisasiantuntija Kari Räisänen ja suunnittelija Kimmo Väisänen.

Oulussa 15.3.2017

Ohjausryhmä

JOHDANTO

Tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa seudun asukkaiden asumisoloja ja heidän mielipiteitään ja kokemuksiaan nykyisistä asuinoloista. Lisäksi tehtävänä on selvittää vastaajien tulevaisuuden asumistoiveita, jotta Oulun seutua osataan kehittää asukkaiden toiveita ja mieltymyksiä huomioiden. Tutkimus on osa Oulun maankäytön toteuttamisohjelman 2018-2022 tausta-aineistoa.

Viimeisimmän, vuonna 2013 toteutuneen kuntaliitoksen jälkeen Oulun seutukunta koostuu kahdeksasta kunnasta ja se on Pohjois-Suomen väkirikkain seutukunta, jonka alueella asui vuoden 2015 lopulla 254 116 henkilöä. Oulun seutu koostuu Hailuodosta, Kempeleestä, Limingasta, Lumijoesta, Muhoksesta, Oulusta, Tyrnävästä sekä Iistä. Näiden kuntien muodostamaan kokonaisuuteen viitataan tässä raportissa jatkossa nimellä ”Oulun seutu”. Oulua ja ”muuta seutua” tarkastellaan tilastollisissa kuvaajissa erikseen.

Oulun seudun asumiskysely 2016 käynnistettiin toukokuussa 2016 kyselylomakkeen laadinnalla ja valmis kyselylomake lähetettiin kirjeenä kesäkuun alussa 3000 satunnaisotannalla valitulle Oulun seudulla asuvalle täysi-ikäiselle henkilölle. Kuhunkin kuntaan lähetettiin kyselylomakkeita kunnan suhteellisen väestönosuuden mukaan. Näin ollen 3000 lähetettyä lomaketta jakautuivat Oulun seudulle kunnittain seuraavasti: Oulu 2344, Kempele 201, Liminka 117, Ii 114, Muhos 107, Tyrnävä 80, Lumijoki 25 ja Hailuoto 12. Vastaaminen oli mahdollista sekä palauttamalla kyselylomake vastauskuoressa, että nettikyselyyn vastaamalla kuten edellisessäkin asukasbarometrissa vuonna 2011. Vastaajien kesken arvottiin 3 kappaletta 60€ arvoisia Waltti-matkakortteja, mikäli vastaaja halusi osallistua arvontaan.

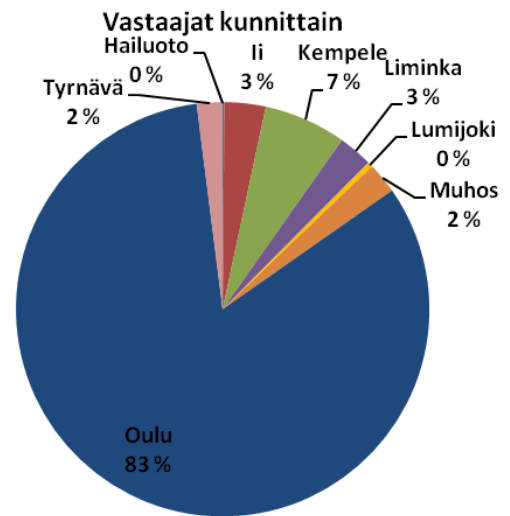
Kyselyyn vastasi yhteensä 781 henkilöä, joten vastausprosentiksi muodostui 26 %, mikä on lähes sama edellisen vuonna 2011 toteutetun Oulun seudun ja uuden Oulun asukasbarometrin vastausprosentin kanssa (26,1 %). Kirjeitse vastauksia saapui 680 kappaletta ja sähköisenä vastauksensa antoi 101 henkilöä (12,9 %).

Oulun seudun asumistutkimus 2016 ei edusta vastaajajoukoltaan seudun todellista tilannetta. Seudun todellisen tilanteen ja kyselyyn vastanneiden henkilöiden eroavaisuuksista on kerrottu raportissa. Seudun todellista tilannetta on käsitelty tilastokeskuksen tietojen pohjalta.

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

Asuinkunta, ikä ja sukupuoli

Kyselyyn vastanneista henkilöistä yli neljä viidesosaa (83 %) oli oululaisia ja seudun muista kunnista alle yksi viidesosa (17 %). Nämä luvut vastaavat hyvin edellisen asumiskyselyn (Oulun seudun ja uuden Oulun asukasbarometri 2011) vastaavia lukuja, jolloin monikuntaliitos oli vielä toteutumisvaiheessa. Tuolloin nykyisen uuden Oulun asukkaiden yhteenlaskettu osuus koko vastaajajoukosta oli lähes 84 %.

Suhteelliset vastausprosentit kunnittain sijoittuivat 17 % ja 26 % välille. Korkein vastausprosentti oli Oulussa, jossa kyselylomakkeen palautti täytettynä hieman yli yksi neljäsosaa (noin 26 %). Toiseksi suurin vastausprosentti oli Kempeleessä (noin 24 %). Iin sekä Tyrnävän vastausprosentiksi muodostui molemmille noin 19 %. Hieman vähemmän aktiivisesti kyselyyn vastasivat Muhoksen ja Limingan asukkaat, joille lähetetyistä kyselylomakkeista palautui täytettynä noin 17 %. Toiseksi vähiten vastauksia palautui Lumijoelta (12 %). Hailuotoon lähetetyistä kyselylomakkeista palautui yksi kappale, joten suhteelliseksi vastausprosentiksi muodostui hieman yli 8 %

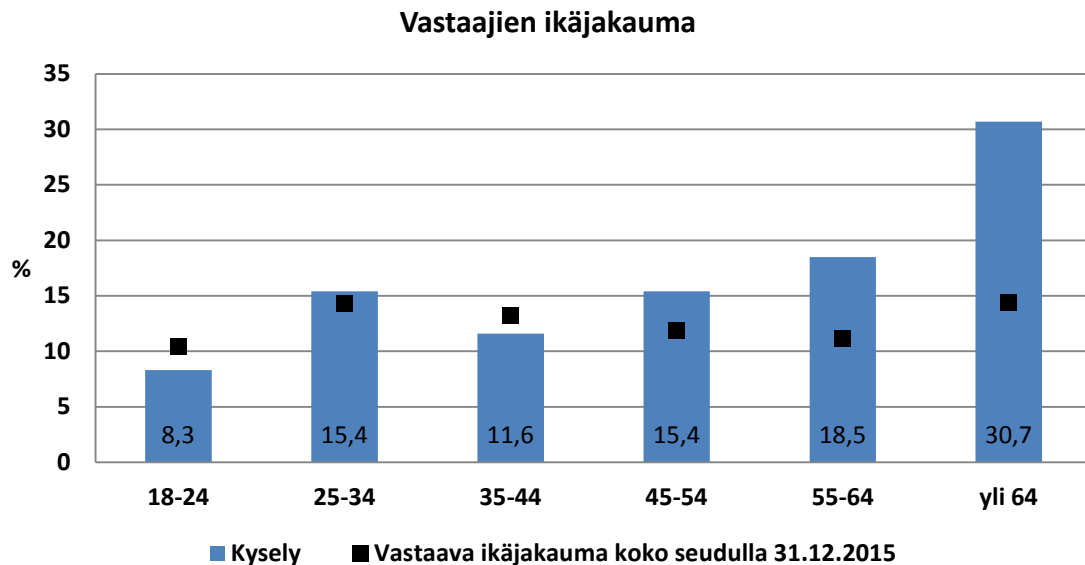
Väestön ikäjakauma Oulun seudulla 31.12.2015

	uusi Oulu	Oulun seutukunta
Koko väestö yhteensä	198 525	254 116
0–6-vuotiaat	18 432	25 534
7–12-vuotiaat	15 256	21 527
13–15-vuotiaat	6 644	9 428
16–18-vuotiaat	6 998	9 339
19–24-vuotiaat	20 490	23 264
25–34-vuotiaat	30 246	36 347
35–44-vuotiaat	26 089	33 585
45–54-vuotiaat	23 587	30 346
55–64-vuotiaat	22 180	28 189
65–74-vuotiaat	16 857	21 469
75–84-vuotiaat	8 596	11 057
yli 85-vuotiaat	3 132	4 031

Lähde: Tilastokeskus 2015

Tutkimukseen osallistuneiden aikuisten ikäluokkien jakaumat aina 54 ikävuoteen asti vastaavat kohtuullisen hyvin koko seudun vastaavien ikäluokkien jakaumia, mutta alle 24-vuotiaat nuoret

aikuiset olivat hieman aliedustettuina. Kuitenkin 55–64-vuotiaiden ikäluokka on jo hieman yliedustettuna kyselyaineistossa. Merkittävimmät erot seudullisen ikäjakauman ja kyselyyn vastanneiden henkilöiden ikäjakauman välillä tulevat yli 64-vuotiaiden kohdalla, jotka ovat selkeästi yliedustettuina kyselyaineistossa. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä Oulun seudulla ja lissä on noin 15 % kun kyselyyn vastanneista henkilöistä tähän ikäluokkaan kuului jopa 30,7 %.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan seuraavan 10 vuoden aikana nuorten ja nuorten aikuisten määrä Oulun seudulla tulee kasvamaan hieman. Ennusteen avulla voidaan ennakoida erityisesti vuokra-asumisen ja pientaloasumisen tarpeiden kehitystä lähivuosina. Nuorimmat ikäluokat (15–25-vuotiaat) tarvitsevat tyypillisesti vuokra-asuntoja kerrostaloista kun he muuttavat vanhempiansa luota omilleen ja aloittavat opiskelu-uransa. Myöhemmin nuoret aikuiset (25–34-vuotiaat) hakeutuvat tyypillisesti pientaloihin. Tilaa tarvitaan perheen perustamiselle ja kohonneen varallisuuden tuomien asumismahdollisuuksien monipuolistumisen vuoksi monet nuoret lapsiperheet suosivat pientaloasumista kerrostalo- ja vuokra-asumisen sijaan.

Vanhimmat ikäluokat (65–74-vuotiaat sekä yli 74-vuotiaat) tulevat tilastokeskuksen mukaan kasvamaan Oulun seudulla voimakkaimmin tulevina vuosina. Juuri eläkkeelle päässeiden tai jo jonkin aikaa eläkkeellä olleiden määrä kasvaa Oulun seudulla reilusti yli 5000 asukkaalla ja yli 74-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan yli 9000 henkilöllä. Ikääntyneiden asukkaiden asumistarpeet vaihtelevat terveydentilan, mieltymysten ja varallisuuden mukaan. Jotkin asukkaat haluavat muuttaa pientaloista takaisin kerrostaloon ja jotkut suunnittelevat muuttoa palvelutaloihin tai muuhun senioriasumisen piiriin, lähelle palveluita ja asumista helpottavia tekijöitä.

Oulun seudun nuorten aikuisten ja ikääntyneiden väestöennusteet

	2015 (toteutunut)	2025
15–24-vuotiaat	37 880	38 277
25–34-vuotiaat	36 347	37 574
65–74-vuotiaat	21 469	26 958
Yli 74-vuotiaat	15 088	24 377
Väestö yhteensä	254 116	280 778

Lähde: Tilastokeskus 2015

Oulun seudun asumistutkimus 2016 oli järjestyksessään toinen kysely, jossa vastaajilla oli mahdollisuus vastata kysymyksiin myös internetissä. 781 vastauksesta nettikyselyn osuus oli 101 kappaletta eli 12,9 %. Sähköisenä annettujen vastausten määrä lähes kaksinkertaistui verrattuna vuoden 2011 kyselyyn. Netin kautta kyselyyn vastasi keskimäärin hieman nuorempia henkilöitä kuin paperilomakkeeseen. Paperisen lomakkeen vastaajien keski-ikä oli noin 54 vuotta kun nettilomakkeeseen vastanneiden keski-ikä oli noin 39 vuotta. Sukupuolijakauma nettivastauksissa oli paljon tasaisempi (49 % - 51 %) kuin paperilomakkeen osalta (39 % - 61 %). Naiset ovatkin kyselytutkimuksissa tyypillisesti miehiä aktiivisempia vastaajia. Vastaajista oli kokonaisuudessaan naisia lähes kolme viidesosaa (59 %), mikä on lähes identtinen tulos edellisen, vuonna 2011 toteutetun asukasbarometrin kanssa. Kyselyn sukupuolijakauma ei edusta alueen todellista sukupuolijakaumaa. Tilastokeskuksen mukaan Oulun seudulla todellinen sukupuolijakauma on erittäin tasainen ja miehiä on alueella vain hieman yli sata enemmän kuin naisia.

Väestö sukupuolen mukaan Oulun seudulla 31.12.2015

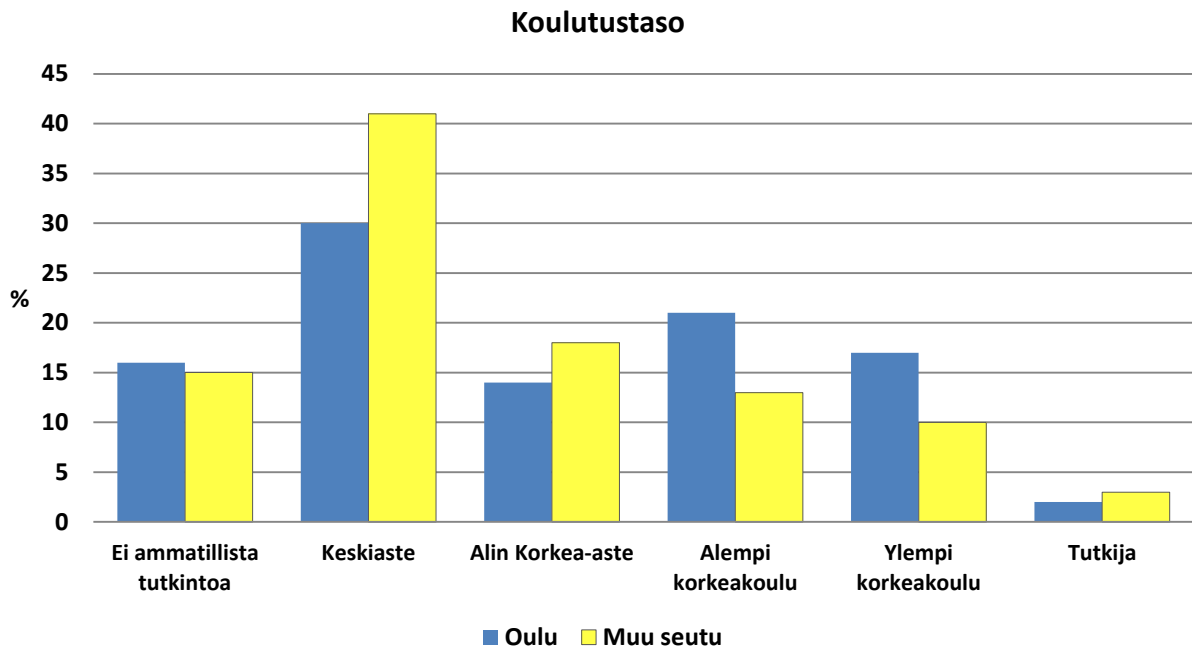
	Koko väestö	Miehet	%	Naiset	%
Oulu	198 525	98 909	49,8	99 616	50,2
Oulun seutu + Ii	254 116	127 119	50,0	126 997	50,0

Lähde: Tilastokeskus 2015

Koulutustaso, tulotaso ja työmatkan pituus

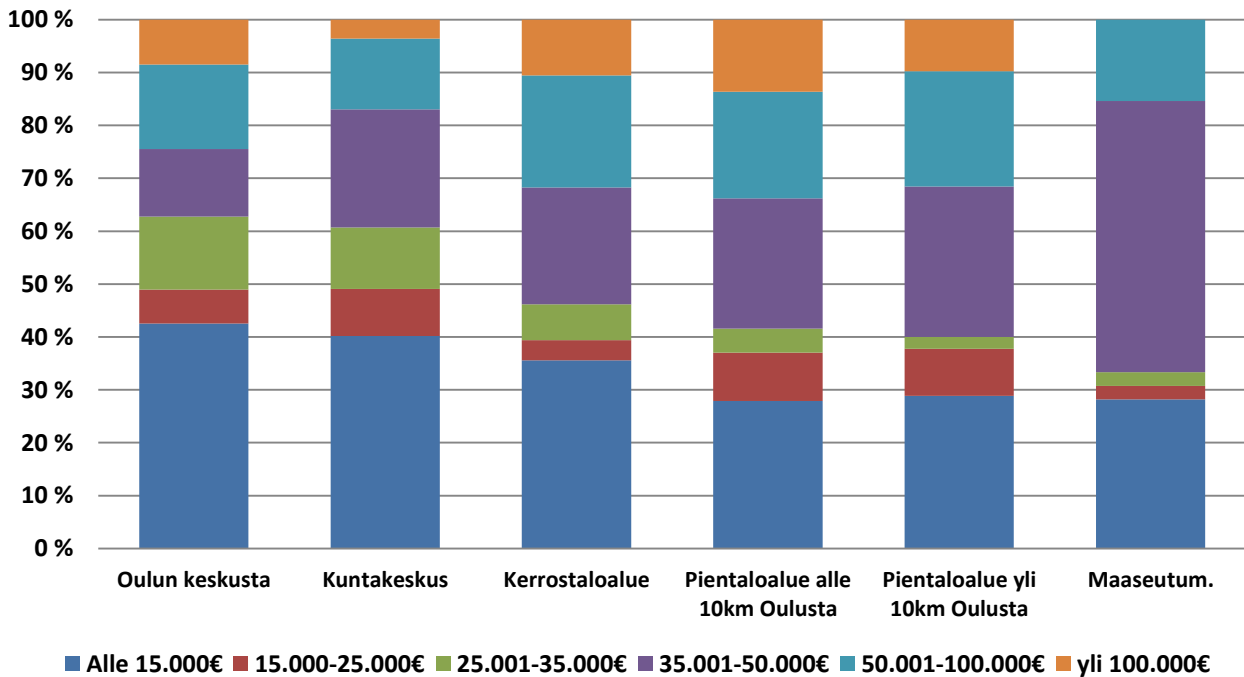
Kyselyyn vastanneiden keskuudessa koulutustaso jakautuu Oulun ja muun seudun välillä epätasaisesti. Oulussa alle puolet vastanneista oli ilman ammatillista koulutusta tai saanut vain keskiasteen koulutuksen. Vastaavasti muulla seudulla näihin ryhmiin kuului reilusti yli puolet vastaajista (noin 56 %). Korkeakoulututkinnon oli Oulussa asuvista vastaajista suorittanut noin 40 % kun muun seudun vastaajien keskuudessa tämä luku oli noin 26 %. Eroja saattaa selittää

saatavilla olevan koulutuksen tasoerot, ikä- sekä ammattijakaumat. Muulla seudulla ei ole tarjolla korkea-asteen koulutusta ja seudun ikäjakauman vuoksi koulutustaso pysyy entisellään vanhempien ikäluokkien vakiintuneen työtilanteen vaikutuksesta. Muun seudun korkeammin koulutettu väestö muodostuukin keskimääräistä vanhemmista henkilöistä, joista monet ovat mahdollisesti hankkineet tutkintonsa Oulussa ja ovat myöhemmin muuttaneet Oulun kaupungin ulkopuolelle.

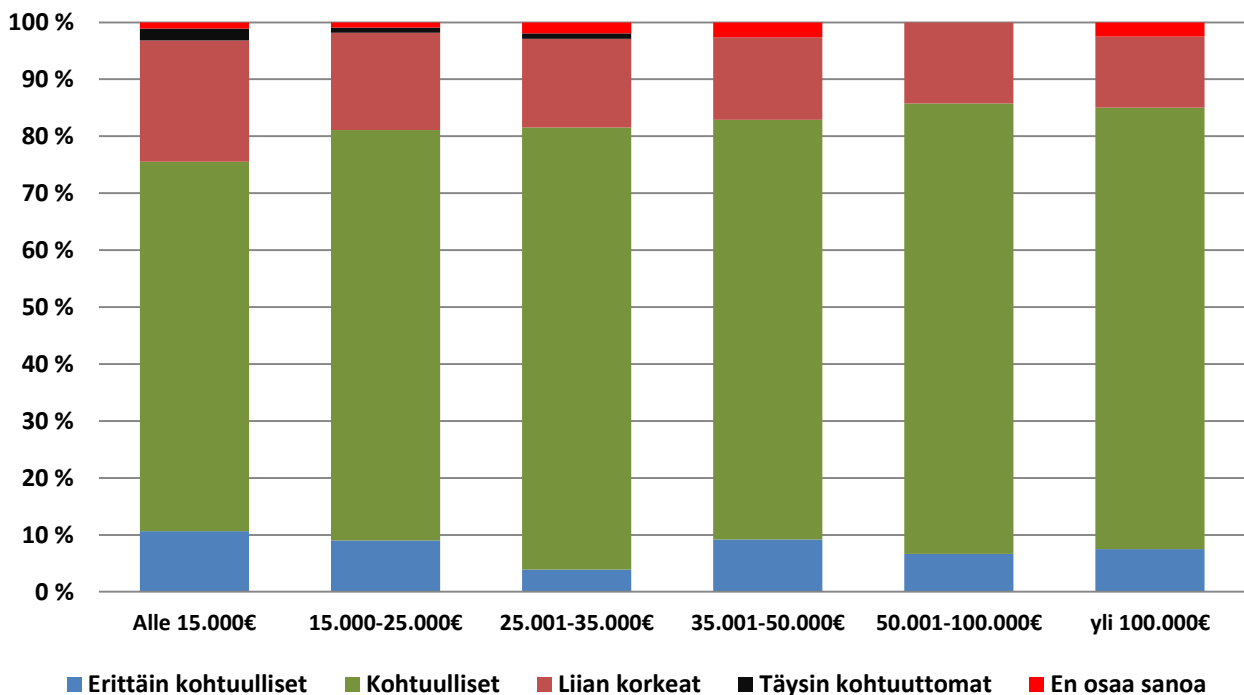
Tulotaso selvittävässä kysymyksessä vastaajat merkitsivät koko asutokuntansa yhteenlasketut bruttotulot vuodessa valmiiksi luokiteltuina vaihtoehtoina. Asutokunnan tulotaso on usein yhteydessä asutokunnan täysi-ikäisten määrään ja heidän koulutustasoonsa. Pienimpään tuloluokkaan kuului pääasiassa yksin asuvia ja matalammin koulutettuja henkilöitä. Tässä tuloluokassa olevat korkeasti koulutetut henkilöt olivat erityisesti alle 30-vuotiaita. Matalimpaan tuloluokkaan kuului 12,9 % vastaajista ja korkeimpaan tuloluokkaan noin 5,5 %. Kahteen alimpaan tuloluokkaan kuului kerrostalovaltaisilla alueilla noin 58 % vastaajista ja Oulun keskustassa tai sen läheisyydessä noin 35 % vastaajista. Sen sijaan pientaloalueilla yli tai alle 10 kilometrin etäisyydellä Oulun keskustasta asuvat vastaajat sijoittuivat noin 40 prosenttisesti kahteen ylimpään tuloluokkaan ja kahteen keskimäiseen tuloluokkaan ilmoitti kuuluvansa noin 34 % näistä vastaajista.

Tulotaso asuinalueittain

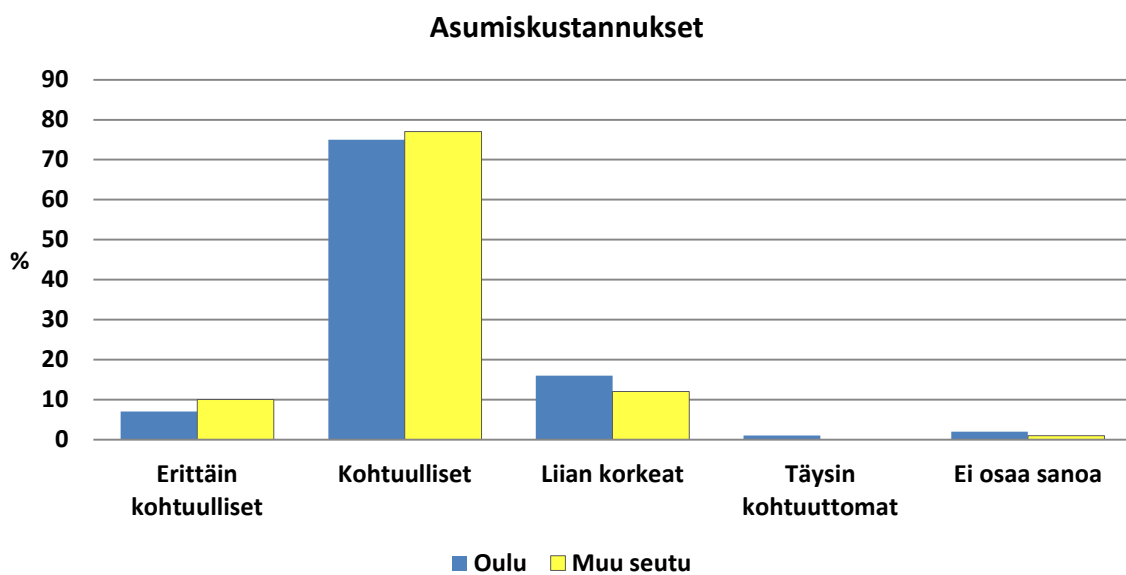

Asuntokunnan tulotaso vaikuttaa siihen, miten kohtuullisina asumiskustannuksia yleisesti pidetään. Kohtuuttomimpina asumiskustannuksiaan pitivät ne vastaajat, jotka sijoittuivat pienimpään tuloluokkaan. Toisaalta myös tästä samasta tuloluokasta löytyy suurin suhteellinen osuus niitä jotka pitivät asumiskustannuksiaan erittäin kohtuullisina. Yleisesti kuitenkin voidaan todeta, että asuinkunnan bruttotulojen kasvaessa myös asumiskustannuksia pidetään yhä kohtuullisempina.

Tulotaso ja asumiskustannusten kohtuullisuus

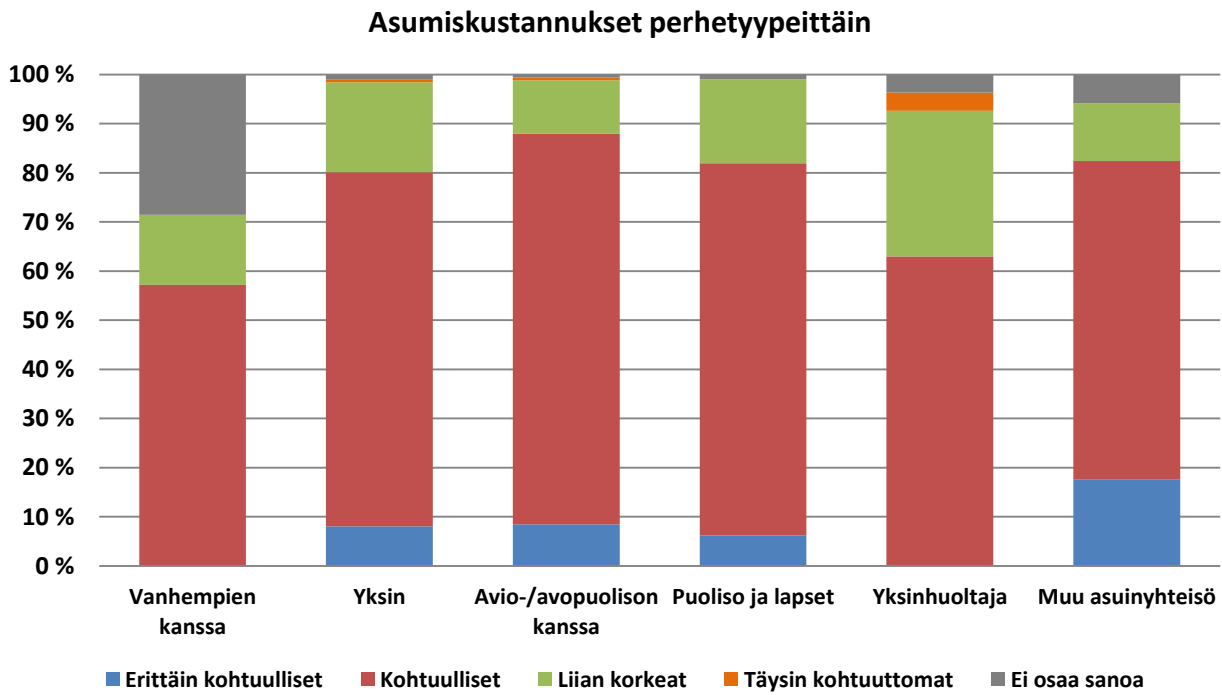
Yleisesti asumiskustannuksiaan vastaajat pitivät pääosin kohtuullisina. Vastaajista jopa kolme neljästä pitivät asumiskustannuksiaan kohtuullisina. Erittäin kohtuullisina asumiskustannuksia piti noin 8,5 % vastaajista. Liian korkeita tai täysin kohtuuttomia asumiskustannukset olivat noin 14,5 prosentille vastaajista. Muun seudun asukkaat suhtautuivat asumiskustannuksiinsa pääasiassa hieman myönteisemmin kuin Oulussa asuvat vastaajat vaikka erot vastauksissa olivatkin vain muutaman prosenttiyksikön luokkaa. Asunnon hyviä ja huonoja puolia koskevassa kysymyksessä jotkin vastaajat ilmoittivat kuitenkin yhdeksi asunnon huonoksi puoleksi myös asumiskustannukset. Usein kustannusten kohtuuttomuus koski esimerkiksi tonttivuokraa tai asunnon ylläpitoon liittyviä asioita.

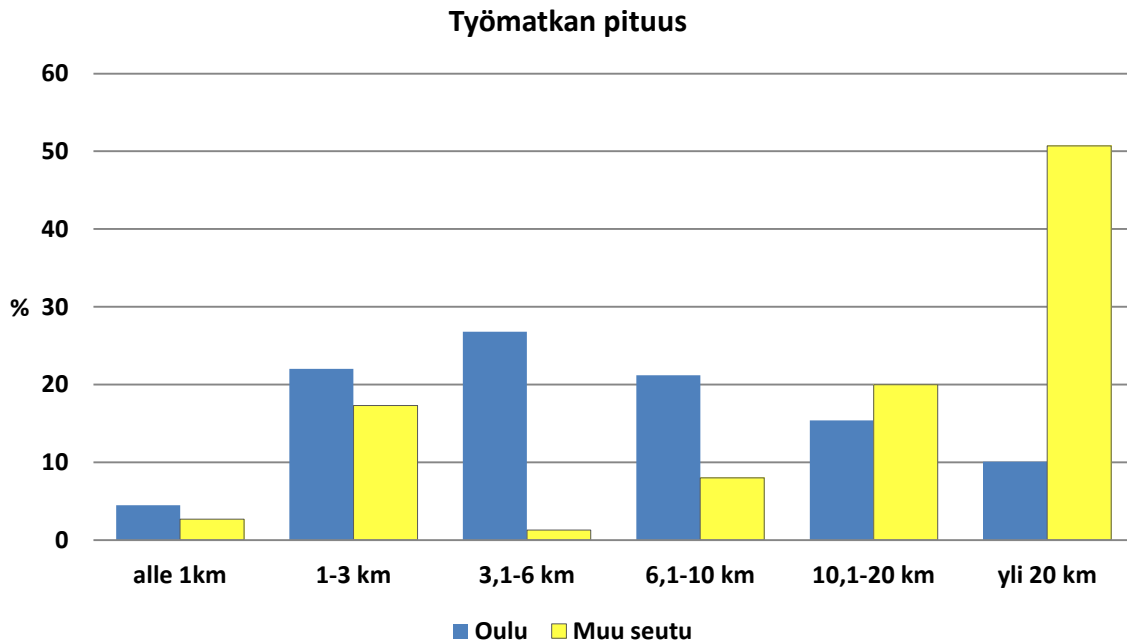
Tyytyväisimpiä asumiskustannuksiinsa olivat vastaajat, jotka asuvat rivi- tai paritalossa. Heistä jopa 88 % piti asumiskustannuksiaan joko kohtuullisina tai erittäin kohtuullisina. Seuraavaksi tyytyväisimpiä olivat kerrostaloasunnossa asuvat henkilöt, joista kohtuullisina tai erittäin kohtuullisina asumiskustannuksiaan piti noin 84 % vastaajista. Omakotitaloasukkaat sen sijaan olivat asuntotyypeittäin tarkasteltuna tyytymättömmimpiä asumiskustannuksiinsa. Kohtuullisina tai erittäin kohtuullisina asumisen kustannuksia piti noin 80 % vastaajista. Omakotitalon ylläpito, tonttivuokra ja muut erillisen asumisen aiheuttamat kustannukset sitovat enemmän resursseja kuin esimerkiksi taloyhtiössä asuminen. Omakotitalossa asuvista vastaajista löytyy myös suurin ”ei osaa sanoa”- vastauksien osuus (noin 2,8 %).

Perhetyypeittäin tarkasteltuna asumiskustannukset näyttävät kohtuullisimpina avio- tai avopuolison kanssa asuvien, lapsiperheiden tai muussa asuinyhteisössä asuvien keskuudessa. Yhteistä näille luokille on mahdollisuus jakaa asumiskustannukset useamman asukkaan kesken.

Kahden aikuisen asuinyhteisössä taloudellinen kuorma voidaan jakaa useammalle henkilölle. Muiden asuinyhteisöjen kohdalla vastaajat asuivat usein joko soluasunnoissa tai palvelutaloissa. Liian korkeina tai täysin kohtuuttomina asumiskustannuksiaan pitivät odotetusti useimmiten yksihuoltajat sekä yksin asuvat vastaajat.

Yleisintä työ- tai koulumatkan pituutta kysyttiin vastaajilta kilometreinä kysymyslomakkeen loppupuolella taustatietojen yhteydessä. Vastaukset vaihtelivat nollasta kilometristä aina yli 600 kilometriin saakka. Keskimääräinen työ- tai koulumatka koko kyselyaineistossa oli noin 16,3 kilometriä. Oulun ja muun seudun välillä oli kuitenkin havaittavissa huomattavia eroja työmatkan pituuden suhteen. Oulussa asuvilla vastaajilla työmatkan keskipituus oli noin 12,5 kilometriä vaikkakin hieman useampi kuin joka toinen vastaajista ilmoitti työ- tai koulumatkansa pituudeksi alle 6 kilometriä. Muulla seudulla työ- tai koulumatkan pituus oli keskimäärin jopa 36,8 kilometrin mittainen. Hieman useampi kuin joka toinen muun seudun vastaajista ilmoitti työmatkansa pituudeksi yli 20 kilometriä.

ASUMINEN

Kyselyssä on selvitetty joitakin vastaajien asuntojen perustietoja kuten hallintamuotoa, asunnon kokoa ja asunnon huonelukua. Talotyyppi, asuinalue sekä asumismuoto olivat myös kysymysten aiheina. Lisäksi vastaajat kertoivat mielipiteensä asumisen kustannuksista ja ilmaisivat kantansa asuntonsa ja asuinalueensa hyvistä ja huonoista puolista. Asunnon perustietoja on tarkasteltu muun muassa talotyypeittäin, asuinalueityypeittäin ja perhetyypeittäin.

Talotyyppi ja asuinpaikka

Tilastokeskuksen mukaan viimeisen viiden vuoden aikana asuinkerrostalojen suhteellinen osuus Oulun seudulla on koko asuntokannasta hieman laskenut kun pientalojen vastaava osuus taas on hieman noussut. Myös Oulussa asuinkerrostalojen osuus on hieman vähentynyt, mikä selittyy lähinnä viimeisimmän kuntaliitoksen vaikutuksista tilastoitavaan asuntokantaan. Hieman alle 45 % koko seudun asunnoista on nyt asuinkerrostaloissa ja Oulussa niistä sijaitsee valtaosa (noin 86 %). Erillisiä pientaloja asuntokannasta taas on noin 37,5 %. Asuinkerrostalojen suhteellinen osuus on kuitenkin suurempi Oulussa kuin Oulun seudulla ja Iissä yhteensä.

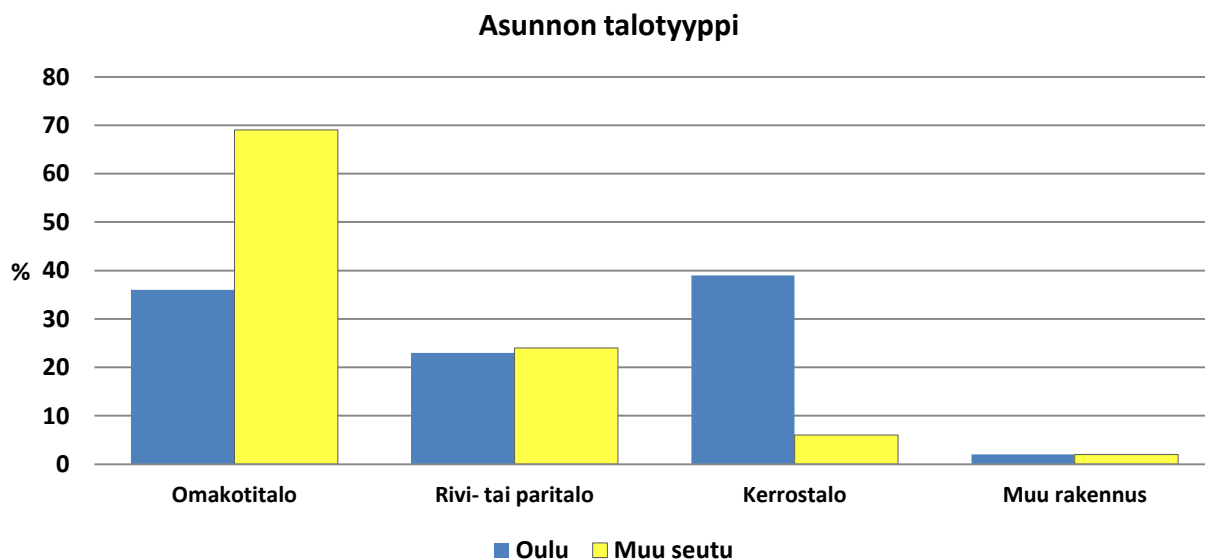
Vain hieman yli kolmannes kyselyyn vastanneista asuu kerrostaloasunnossa ja kerrostaloasuminen on huomattavasti yleisempää Oulussa kuin muualla Oulun seudulla ja Iissä. Vastaavasti pientaloasuminen oli kyselyaineistossa lähes kaksi kertaa yleisempää muualla Oulun seudulla kuin Oulussa. Rivi- tai paritaloasuminen oli lähes yhtä suosittu asumismuoto sekä Oulussa, että muualla Oulun seudulla. Verrattuna edelliseen asukasbarometriin pientaloasuminen oli kyselyyn

vastanneiden keskuudessa hieman menettänyt suosiotaan koko aineistossa. Kerrostaloasumisen suosio oli sen sijaan noussut.

Asunnot talotyyppin mukaan Oulun seudulla 31.12.2015

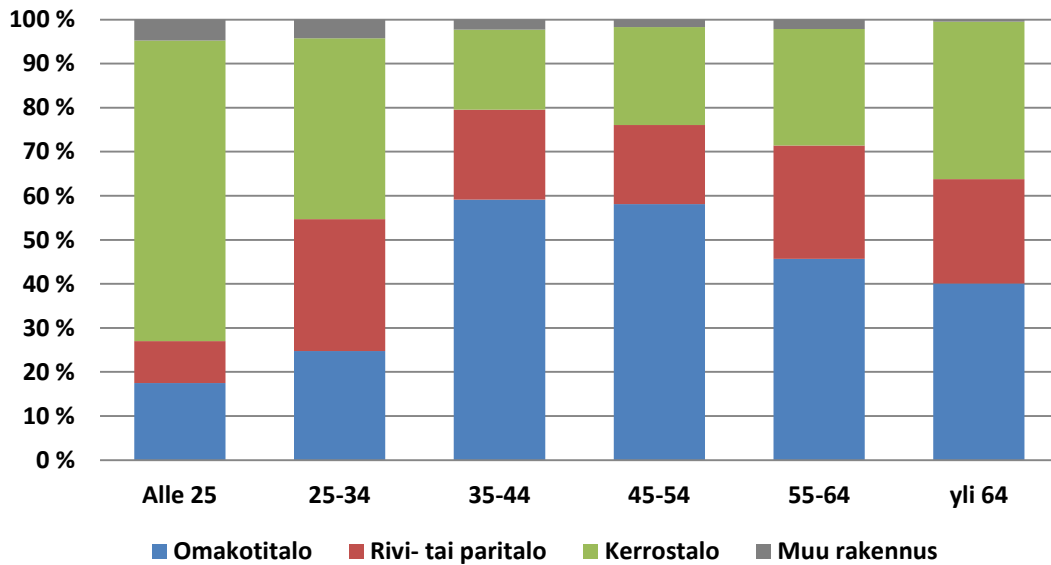
		Asuntoja	%
Oulu	Yhteensä	94 226	100
	Erillinen pientalo	29 844	31,6
	Rivi- tai ketjutalo	14 896	15,8
	Asuinkerrostalo	48 170	51,1
	Muu rakennus	1 316	1,4
Oulun seutu + Ii	Yhteensä	125 443	100
	Erillinen pientalo	47 101	37,5
	Rivi- tai ketjutalo	20 520	16,4
	Asuinkerrostalo	55 990	44,6
	Muu rakennus	1 832	1,5

Lähde: Tilastokeskus 2015

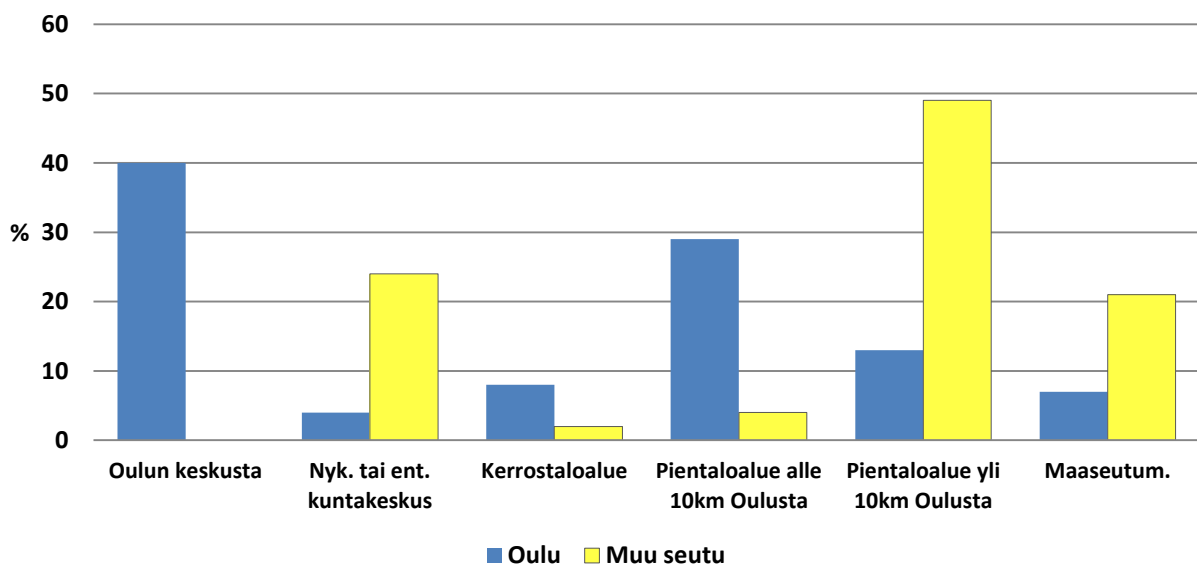
Kerrostaloasuminen on yleisintä nuorimpien vastaajien keskuudessa ja se vähenee iän myötä. Kuitenkin 44 ikävuoden jälkeen se taas yleistyy. Omakotitalossa asuminen taas on yleisimmillään ikävuosien 35 ja 54 välillä, jolloin lapset kasvavat ja alkavat itsenäistyä. Omakotiasumisen suosio hiipuukin sitä enemmän, mitä vanhemmaksi vastaaja tulee.

Asunnon talotyyppi vastaajien iän mukaan

Suuri osa kyselyyn vastanneista asuu pientalovaltaisella alueella, joko alle 10 kilometriä Oulun keskustasta tai yli 10 kilometriä sen ulkopuolella. Oulun alueella suurimman osuuden vastauksista sai Oulun keskusta (noin 3 kilometrin sisällä) ja pientaloalue alle 10 kilometriä Oulun keskustasta. Muulla seudulla vastaaja useimmiten asui pientaloalueella yli 10 kilometrin päässä Oulun keskustasta. Vaihtoehdon ”Kerrostaloalue” pieni vastaajamäärä selittyy suurimmaksi osaksi sillä, että Oulun kerrostaloalueet sijaitsevat pääasiassa alle kolmen kilometrin päässä Oulun keskustasta. Nykyisessä tai entisessä kuntakeskuksessa tai maaseutumaisella asemakaavoittamattomalla alueella asuvat ovat pääasiassa muualla Oulun seudulla asuvia henkilöitä.

Asuinalue

Asunnon hallintamuoto, koko ja huoneluku

Tilastokeskuksen mukaan vuokra-asunnossa asuvien asuntokuntien osuus on muulla seudulla hieman yli kolmannes ja Oulussa vastaava luku on hieman korkeampi (38,6 %). Molemmilla alueilla omistusasunnoissa asuvien asuntokuntien osuus on selkeästi suurempi. Muulla seudulla osuus on yli kolme viidesosaa ja Oulussakin asuntokunnat asuvat enimmäkseen omistusasunnoissa. Oulussa ja muulla seudulla omistusasuntojen ja vuokra-asuntojen suhteellinen määrä kaikista asunnoista on yhtä suuri, mutta niiden keskinäinen osuus vaihtelee. Omistusasuntoja on muulla seudulla suurempi osuus koko asuntokannasta ja vuokra-asuntoja löytyy taas Oulusta suhteellisesti runsaammin.

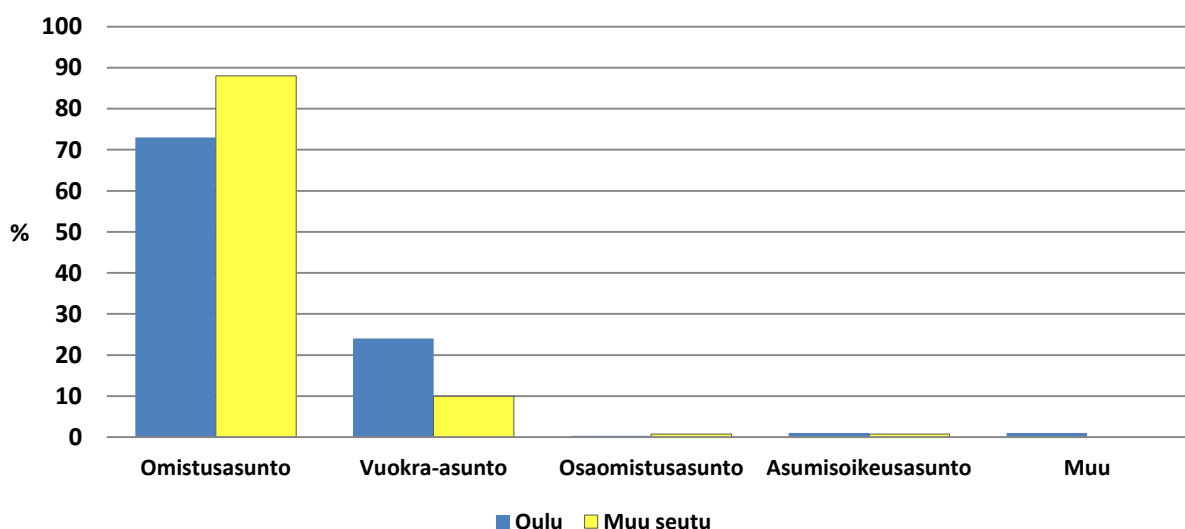
Asuntokunnat hallintaperusteen mukaan Oulun seudulla 31.12.2014

		Asuntokuntia	%
Oulu	Yhteensä	92 806	100
	Kaikki omistusasunnot	53 569	57,7
	Kaikki vuokra-asunnot	35 785	38,6
	Asumisoikeusasunnot	1 562	1,7
	Muu tai tuntematon	1 890	2,0
Muu seutu	Yhteensä	113 489	100
	Kaikki omistusasunnot	70 326	62,0
	Kaikki vuokra-asunnot	39 093	34,4
	Asumisoikeusasunnot	1 641	1,4
	Muu tai tuntematon	2 429	2,1

Lähde: Tilastokeskus 2014

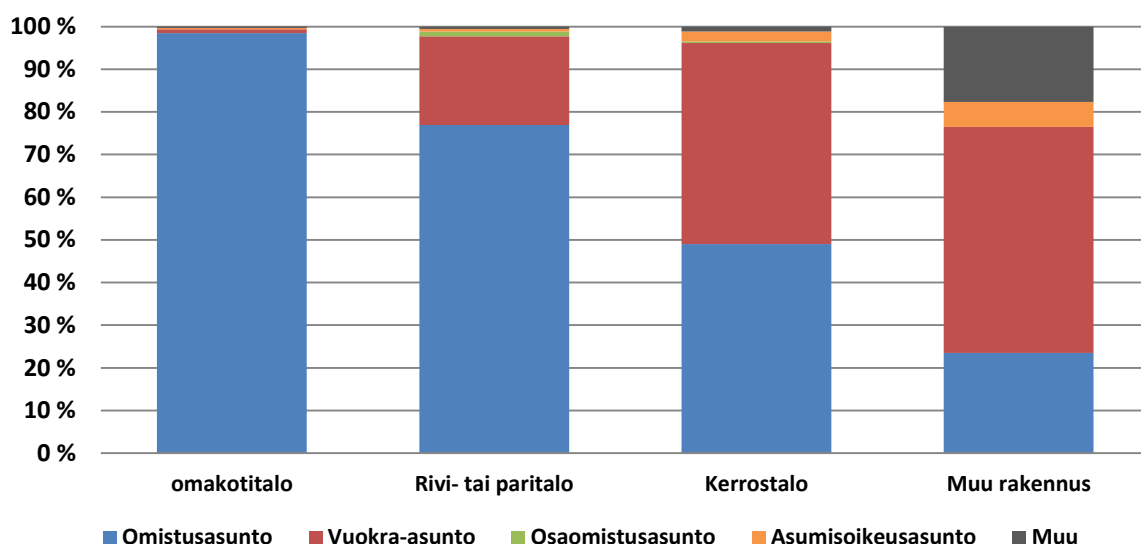
Myös kyselyaineistossa voidaan havaita samankaltainen jakauma asunnon hallintamuodoissa Oulun ja muun seudun välillä. Vuokra-asuntojen ja omistusasuntojen yhteenlasketuissa osuuksissa on vain yhden prosenttiyksikön ero. Omistusasunnot ovat yleisempiä muulla seudulla ja vastaavasti vuokra-asuntoja löytyy enemmän Oulusta. Asumisoikeusasunnot ja osaomistusasunnot ovat kyselyaineistossa marginaalisia.

Asunnon hallintamuoto

Omakotitalossa asuvista vastaajista 98,5 % ilmoitti omistavansa asuntonsa. Vastaava luku rivi- tai paritalojen kohdalla oli noin 77 % ja kerrostaloasunnoilla hieman alle puolet (49 %). Verrattuna edelliseen asukasbarometriin omistusasuntojen osuus erityisesti rivi- ja paritaloasunnoista on pienentynyt. Rivi- tai paritalojen osalta pudotus on noin 11 prosenttiyksikköä ja kerrostaloasuntojen osalta enintään muutama prosenttiyksikkö.

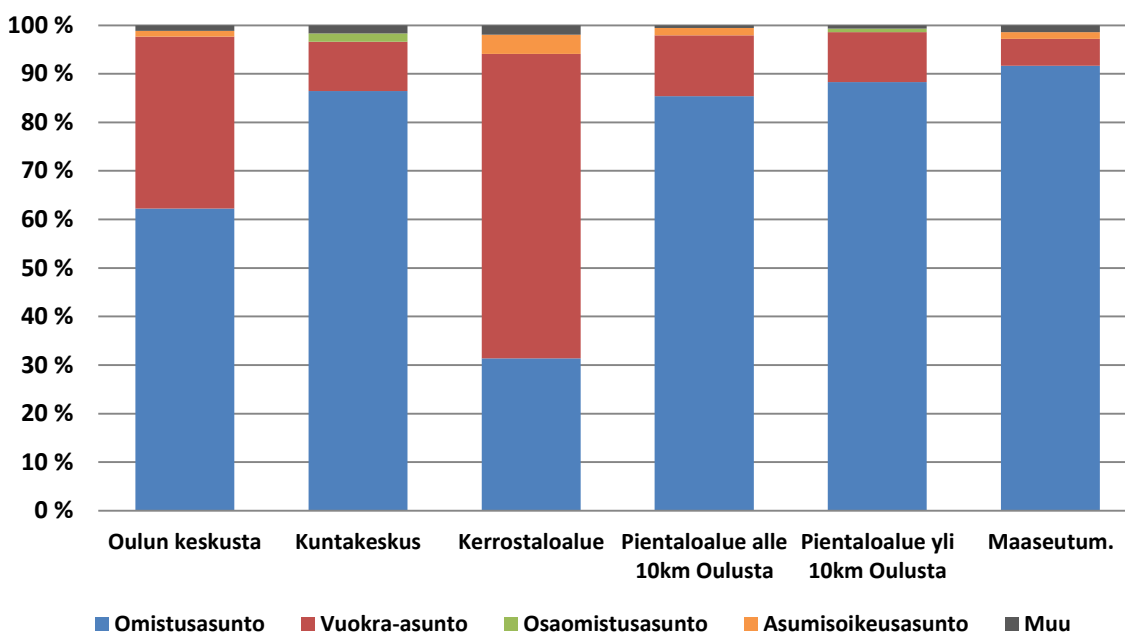
Asunnon hallintamuoto talotyypeittäin

Lapsettomista, kumppaninsa kanssa asuvista pariskunnista noin 15 % ilmoitti asuvansa vuokra-asunnossa ja lähes kaikki loput pariskunnista omistavat asuntonsa. Yksin asuvista vastaajista asuntonsa omistaa noin 53 %. Lapsiperheistä ja yksinhuoltajaperheistä yhteensä asuntonsa ilmoitti omistavansa noin 86 % vastaajista. Asunnon omistaminen näyttää kyselyaineistossa olevan yhteydessä sekä asuntokunnan tuloihin, vastaajan ikään sekä myös jossain määrin koulutustasoon.

Nykyisten tai entisten kuntakeskusten alueella, pientaloalueilla ja maaseutumaisilla asemakaavoittamattomilla alueilla omistusasuntojen osuus vaihtelee vain vähän 90 % molemmin puolin. Sen sijaan Oulun keskustassa vuokra-asuminen on yleisempää, noin 35 % kyseisen alueen asukkaista ilmoitti asuvansa vuokra-asunnossa. Ainoat asuinaluetyypit, joilla vuokra-asuminen on kyselyn mukaan omistusasumista yleisempää, ovat kerrostalovaltaiset alueet. Näillä alueilla jopa 63 % vastaajista ilmoitti asuvansa vuokralla.

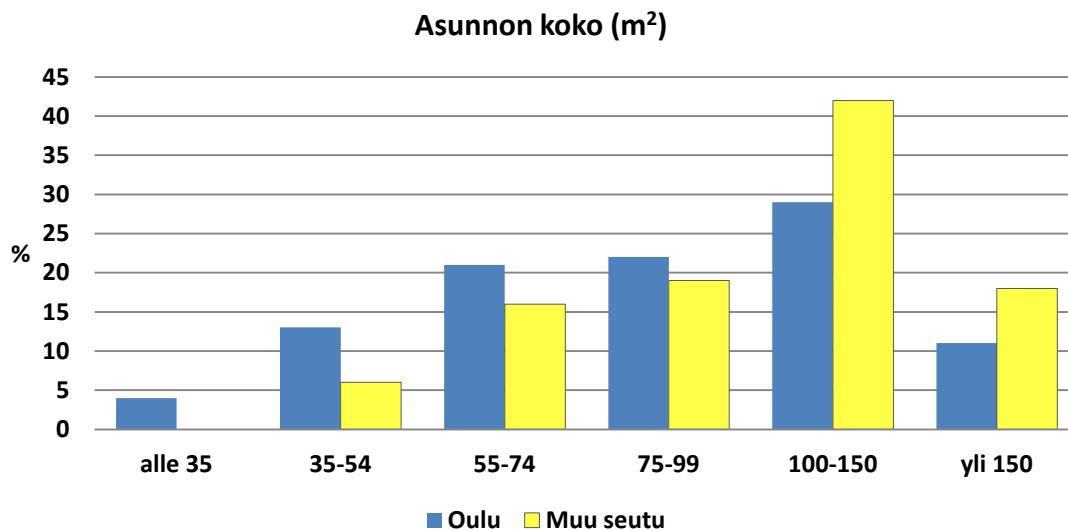
Asunnon hallintamuoto asuinaluetyypeittäin

Tilastokeskuksen mukaan Oulun seudulla asuntojen asumisväljyys on edelleen kasvanut vaikkakin kasvu on hieman hidastunut edelliseen asukasbarometriin verrattuna. Vuosien 2006 ja 2010 välillä kasvua oli noin 2,3 m² henkilöä kohden. Vuoden 2010 jälkeen kasvu on hidastunut ja vuoteen 2015 mennessä asuntojen tilavuus oli noussut vain 0,3 m²/hlö. Kyselyyn vastanneiden keskuudessa asuntojen keskimääräinen asumisväljyys oli Oulussa noin 41,4 m² henkilöä kohden ja muulla Oulun seudulla noin 44 m² henkilöä kohden. Verrattuna edelliseen asukasbarometriin asuntojen asumisväljyys on hieman suurentunut.

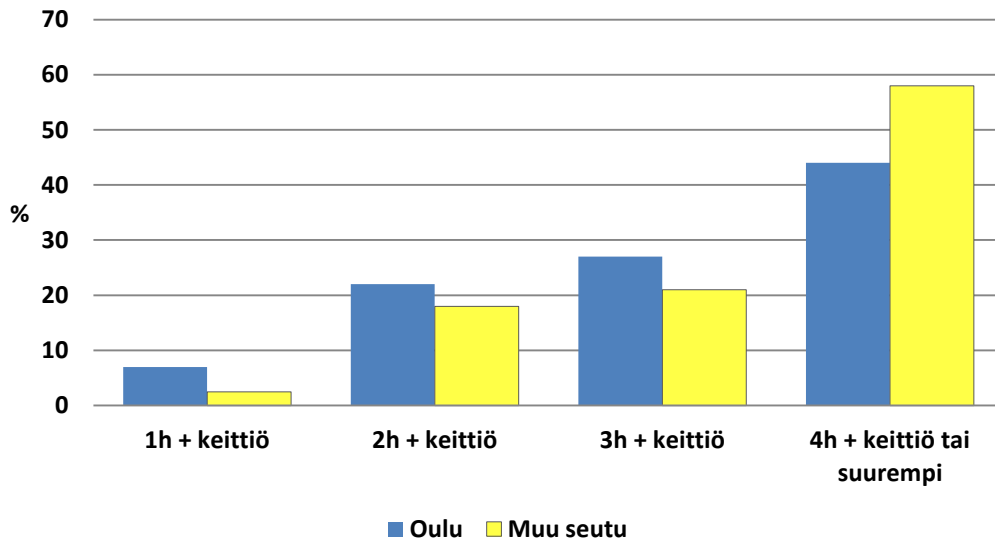
Asuntojen keskimääräinen koko oli kyselyaineistossa noin 97 neliometriä ja verrattuna edelliseen asukasbarometriin asuntojen keskikoko oli pienentynyt hieman alle 3 m². Oulun ja muun seudun välillä on edelleen merkittävä ero asuntojen koon suhteen. Muulla seudulla asuntojen keskikoko oli kyselyyn vastanneiden keskuudessa noin 110 m² kun vastaava luku Oulussa oli noin 15 neliometriä pienempi (noin 95 m²). Odotetusti omistusasuntojen pinta-ala oli melko suuri. Keskimäärin

omistusasunnon koko oli noin 111 m² ja vastaavasti vuokra-asujilla asunnon keskikoko oli noin 57 m². Oulussa pienet ja keskikokoiset asunnot olivat vastaajien keskuudessa yleisempiä verrattuna muuhun Oulun seutuun. Muulla seudulla taas suuremmat yli 100 neliömetrin asunnot olivat yleisempiä kuin Oulussa. Oulun alueella asunnot ovat seudun asuntoja pienempikokoisia ja asuminen keskittyy lähelle keskustaa, missä asuntojen muita alueita korkeampi hinta heijastuu asuntojen kokoon.

Noin neljäsosa kyselyyn vastanneista asuu asunnossa, jossa on yksi tai kaksi huonetta ja keittiö tai keittokomero. Vuokra-asunnossa asuvista vastaajista noin 68 % asui tällaisissa pienasunnoissa. Koko vastaajajoukossa pienasunnoissa asui noin 28 % vastaajista, mikä tekee siitä hieman yleisempää verrattuna edelliseen asukasbarometriin. Hieman alle puolet kyselyyn vastanneista asuu asunnossa, jossa huoneita on neljä tai enemmän keittiön lisäksi ja lähes kaikki näistä asunnoista olivat omistusasuntoja. Suhteellisesti eniten yli neljän huoneen asuntoja löytyy muulta Oulun seudulta. Suurissa omistusasunnoissa asuvien vastaajien keski-ikä oli noin 52 vuotta.

Asunnon huoneluku

Asuntokunnan koko ja perhetyyppi

Vastaajien keskuudessa yleisin asuntokunnan koko oli kaksi henkilöä. Kahden hengen asuntokuntia oli kyselyaineistossa hieman alle puolet (noin 48 %). Seuraavaksi yleisin oli yksin asuvat, joita oli kyselyyn vastanneista hieman alle neljännes (noin 24 %). Sekä kahden hengen kotitalouksien suhteellinen määrä, että yksinasuvien suhteellinen määrä on hieman kasvanut edelliseen asukasbarometriin verrattuna. Sekä Oulun alueella, että Oulun seudulla asuntokuntien keskimääräinen pinta-ala on myös jatkanut kasvuaan verrattuna edelliseen asukasbarometriin. Tilastokeskuksen mukaan viimeisen viiden vuoden aikana asuntokuntien käytössä keskimäärin oleva pinta-ala on kasvanut Oulun alueella yli yhdellä neliömetrillä, kun taas muualla Oulun seudulla kasvua on kertynyt vain noin 0,3m².

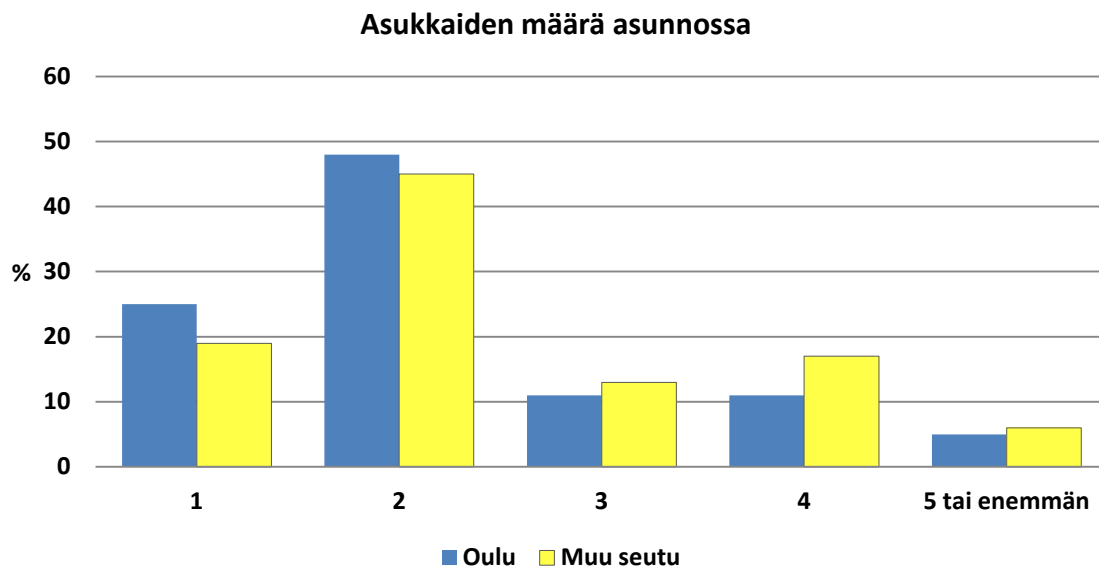
Asuntokunnat Oulun seudulla 31.12.2015

	Oulu	Oulun seutu
Asuntokunnat yhteensä	94 226	114 599
Asuntokuntien keskikoko (henkilöä)	2,1	2,6
Asuntokuntien pinta-ala keskimäärin (m ² /henkilö)	38,3	37,8

Lähde: Tilastokeskus 2015

Tilastokeskuksen mukaan asuntokuntien todellinen keskikoko on Oulussa 2,1 henkilöä ja Oulun seudulla 2,6 henkilöä. Kyselyyn vastanneiden keskuudessa asuntokunnan keskikooksi muodostui hieman yli 2,3 henkilöä, mikä on 0,2 henkilöä vähemmän kuin edellisessä asukasbarometrissä vuonna 2011. Lasku saattaa selittyä yhden ja kahden henkilön asuntokuntien määrän lisääntymisellä. Ouluun verrattuna muulla seudulla asuntokunnat ovat keskimäärin 0,5 henkilöä suurempia. Oulussa lapsiperheiden osuus kyselyyn vastanneista oli noin 32 % ja muulla seudulla

lapsiperheitä oli noin 39 % vastaajamäärästä. Verrattuna edelliseen asukasbarometriin, muun seudun osalta lapsiperheiden määrässä on tapahtunut noin 10 prosenttiyksikön lasku. Oulun alueella lapsiperheiden määrä vastaajien joukossa pysyi kutakuinkin samana.

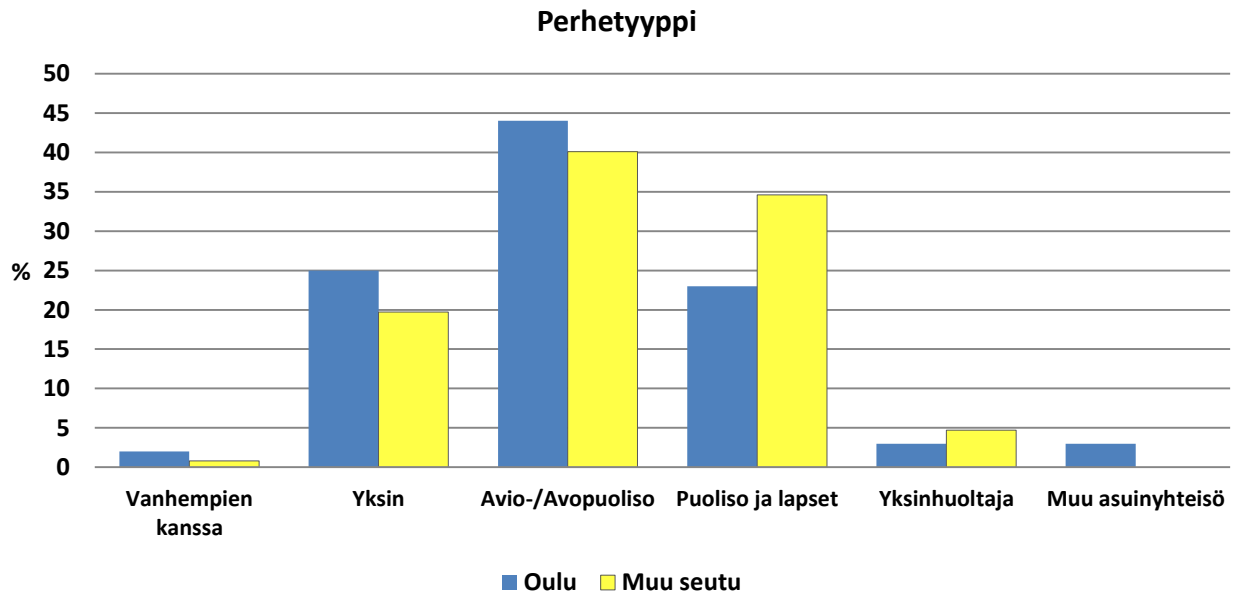
Tilastokeskuksen mukaan viimeisen viiden vuoden aikana kahden vanhemman lapsiperheiden määrä on laskenut sekä Oulun alueella, että koko Oulun seudulla samaan aikaan kun vain kahden aikuisen muodostamien kotitalouksien määrä on jatkanut nousuaan. Kehityssuunta on jatkunut samana viimeisimmän asukasbarometrin jälkeen. Myös yksihuoltajaperheiden määrässä on tapahtunut kasvua, mutta määrät ovat alle puolen prosenttiyksikön suuruisia. Koko kyselyaineistossa lapsiperheitä oli hieman yli kolmannes.

Perheet Oulun seudulla 31.12.2015

	Oulu	%	Oulun seutu	%
Kaikki perheet yhteensä	51 166	100	65 598	100
Avio-/avopari ja lapsia	20 242	39,6	27 494	41,9
Avio-/avopari ilman lapsia	24 825	48,5	30 568	46,6
Yksihuoltajaperheet	6 099	11,9	7 536	11,5

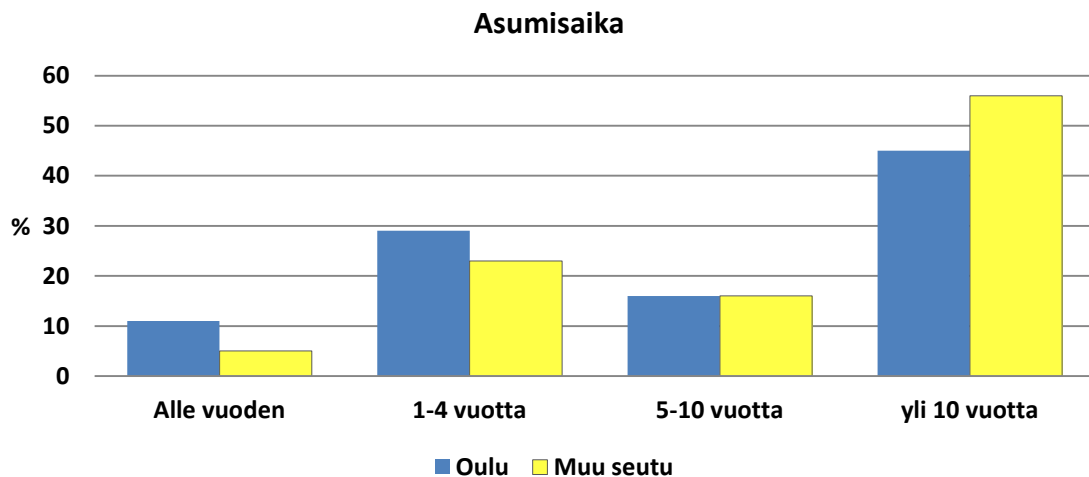
Lähde: Tilastokeskus 2015

Kyselyaineistoa tarkasteltaessa ilmenee, että Oulussa asuvien vastaajien keskuudessa yksin asuvien ja kahden aikuisen muodostamat taloudet ovat yleisempiä verrattuna muuhun Oulun seutuun. Vastaavasti lapsiperheitä on suhteellisesti enemmän muualla Oulun seudulla. Tämä selittyy ainakin osittain nuorten ja nuorten aikuisten suuremmalla määrällä. Opiskelijat, juuri valmistuneet työelämään siirtyneet henkilöt ja muut nuoret ovat elämässään siinä vaiheessa, että perheen perustaminen ja sitä kautta myös rauhallisemmalle ja tilavammalle alueelle muuttaminen ovat vasta tulossa ajankohtaisiksi.

Asumisaika ja asumiskustannukset

Kyselyyn vastanneiden korkea keski-ikä näkyy myös vastaajien asunnossaan asumasta ajasta. Lähes 47 % vastanneista on asunut nykyisessä asunnossaan yli 10 vuotta. Varsinkin muun seudun osalta tämä pitää paikkansa, sillä yli 10 vuotta asunnossaan asuneiden vastaajien keski-ikä oli yli 60 vuotta. 5–10 vuotta nykyisessä asunnossaan asuneiden määrä laski sekä Oulussa asuvien, että muualla Oulun seudulla asuvien vastaajien keskuudessa verrattuna edelliseen asukasbarometriin. Varsinkin muun seudun asukkaiden osalta lasku oli yli 10 prosenttiyksikköä. Alle vuoden ja 5-10 vuotta asuneiden määrä kyselyaineistossa on ylipäättään laskenut edellisestä asukasbarometristä kun taas 1-4 vuotta asunnossaan asuneiden ja yli 10 vuotta asuneiden määrä on noussut. Yli 10 vuotta nykyisessä asunnossaan asuneiden vastaajien osalta yleisin asunnon omistusmuoto oli ylivoimaisesti omistusasunto yli 93 % osuudella. Oulun ja muun seudun välillä ei asumisaikojen suhteen ole merkittäviä eroja ja ne noudattavat samankaltaista jakaumaa eri asumisaikojen välillä.

Asunnon ja asuinalueen hyvät ja huonot ominaisuudet

Kyselyyn osallistuneet vastasivat myös avoimiin kysymyksiin, joissa heillä oli mahdollisuus kertoa asuntoonsa liittyviä parhaimpia ja huonoimpia ominaisuuksia. Vastauksissa mainittiin sekä asuntoon liittyviä seikkoja, että asunnon ulkopuolisia, sen välittömään läheisyyteen liittyviä asioita. Sijainti oli ylivoimaisesti useimmin mainittu asunnon positiivinen ominaisuus ja se esiintyikin useasti myös kysyttäessä sekä asunnon, että asuinalueen hyviä ja huonoja puolia.

Asunto

Asunnon parhaisiin puoliin vastaajat listasivat yhteensä yli 1300 yksittäistä seikkaa, joita he pitivät parhaimpina. Määrällisesti asunnon parhaimpia puolia vastaajat listasivat enemmän kuin huonoimpia puolia. Parhaimpien seikkojen vastauksissa toistuivat useasti samat teemat ja vastausten vaihtelevuus oli kohtuullisen pientä ja yksittäisiä sanoja käytettiin paljon. Huonoja puolia listatessaan vastaajat käyttivät usein kuvailevampia sanoja ja sanamäärä yhtä huonoa seikkaa kohden oli suurempi. Vastauksissa esiintyvät teemat ovat hyvin samansuuntaisia verrattuna edelliseen asukasbarometriin.

Asunnon parhaimmat ominaisuudet liittyivät vastaajilla useimmiten asunnon kokoon tai tilavuuteen, asunnon kuntoon, uutuuteen, asunnon muihin ominaisuuksiin (kuten säilytystilojen riittävyys ja varusteluun) tai siihen, että asunto oli rakennettu tai remontoitu juuri vastaajalle sopivaksi. Asunnon ulkopuolisista seikoista tärkeimmät ja suosituimmat ominaisuudet olivat sijainti, rauha, keskustan läheisyys ja palvelut.

Asunnon huonoimmiksi puoliksi vastaajat listasivat useimmin talon tai asuntonsa iän ja sen mukana tulevat laatuun liittyvät seikat kuten remontin tarpeen ja yleisen kunnan heikkenemisen. Asumisen kustannukset koettiin myös usein liian korkeiksi joko ylläpidon kannalta tai yleisesti asumisen kalleuden johdosta. Asunto koettiin useissa vastauksissa myös liian pieneksi. Asunnon ulkopuolisista tekijöistä huonoimpina pidettiin melua, välimatkoja palveluihin tai alueen rauhattomuutta.

Asuinalue

Asuinalueen osalta vastaukset muistuttivat jonkin verran vastauksia, joita annettiin asuntoa koskevissa kysymyksissä varsinkin positiivisten ominaisuuksien osalta. Tärkeimpiä asuinalueen hyviä puolia vastaajien mukaan olivat erityisesti asuinalueen rauhallisuus ja sijainti aivan kuten

asunnonkin osalta. Positiivisten ominaisuuksien osalta kaikista kuudesta suosituimmasta ominaisuudesta vähintään kaksi ilmeni suurimmassa osassa erillisiä vastauksia.

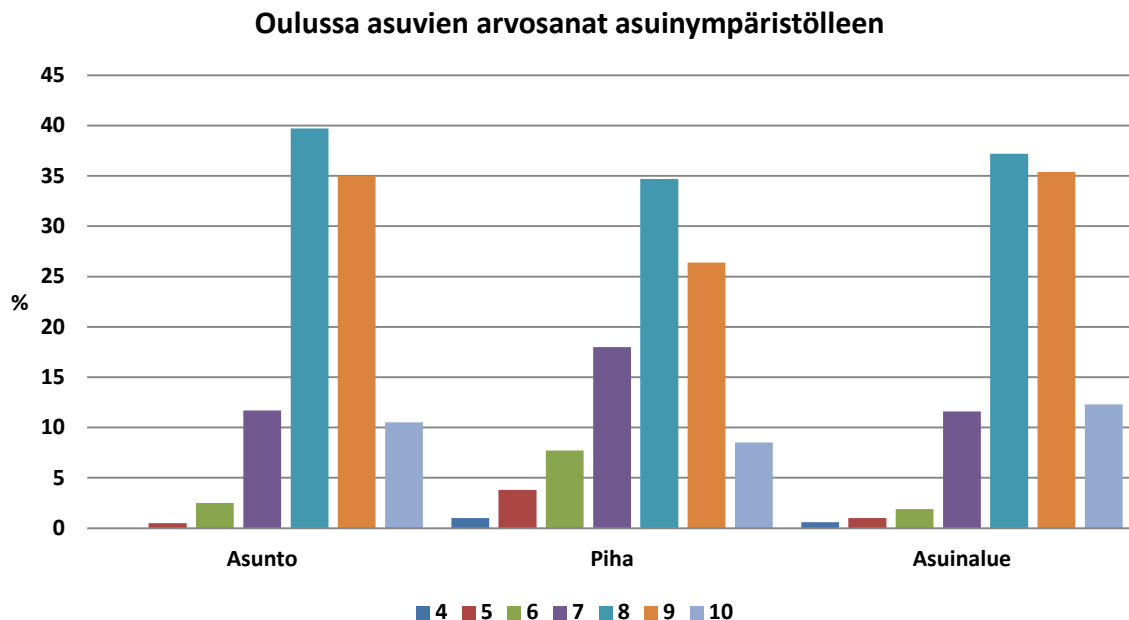
Ylivoimaisesti tärkeimpänä positiivisena seikkana asuinalueen osalta vastaajat pitivät alueen rauhallisuutta. Noin joka toisessa vastauksessa esiintyi sana ”rauha” jossakin muodossa. Lisäksi alueen rauhallisuuteen tulkittiin vastaukset, joissa positiivisena seikkana pidettiin turvallisuutta tai rikollisuuden vähäistä uhkaa. Esimerkiksi kerrostaloalueilla asuvat vastaajat mainitsivat rauhallisuuden yli kolme kertaa useammin asuntonsa tai asuinalueensa positiivisten asioiden yhteydessä kuin negatiivisten asioiden yhteydessä. Sijainti ja siihen viittaavat vastaukset olivat seuraavaksi suosituin positiivinen tekijä asuinalueella. Keskustan läheisyys tai toisaalta myös hieman pidempi etäisyys keskustasta koettiin usein positiiviseksi asiaksi. Lisäksi palveluiden saavutettavuus, laatu tai läheisyys oli usein vastaajien mielestä positiivinen seikka. Palveluista erikseen esiin nostettiin useassa vastauksessa kulkuyhteydet tai julkisen liikenteen toimivuus vastaajan asuinalueella. Hyviä kulkuyhteyksiä esimerkiksi keskustaan arvostettiin. Mieluisana seikkana vastaajat pitivät huomattavan usein myös luonnonläheisyyttä ja alueen viihtyisyyttä. Vesistöjen ja suurempien metsäalueiden sekä liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien saavutettavuutta pidettiin korkeassa arvossa vastausten perusteella.

Asuinalueen huonoja seikkoja listattiin vastauksissa monimuotoisemmin kuin positiivisia tekijöitä. Huonoja puolia tarkasteltaessa voi huomata, että monista vastauksista löytyy samankaltaisuuksia positiivisiin tekijöihin. Vastaajat kokevat usein samat seikat joko positiivisiksi tai negatiivisiksi riippuen asuinpaikastaan. Esimerkiksi alueen rauha ja palvelut esiintyvät kohtuullisen usein molemmissa kysymyksissä. Alueen rauhattomuus ja melu ovatkin asuinalueen yleisimpiä negatiivisia seikkoja. Melu ja rauhattomuus rinnastetaan useimmissa vastauksissa liikenteen meluun ja suuren tien läheisyyteen. Rauhattomuus tarkoittaa useissa vastauksissa naapuruston tai asuinalueen yleistä rauhattomuutta häiriötekijöineen tai epämiellyttäväksi ja jopa pelottavaksi koettuna kanssaeläjien käyttäytymisenä. Liikenne ja liikennejärjestelyt puhuttivat vastaajia runsaasti asuinalueen negatiivisia tekijöitä listattaessa. Väylien vaarallisuus, suuret tilannenopeudet tai muun liikenteen aiheuttamat haitat nousivat myös useissa vastauksissa esiin. Esimerkiksi nuorison liikennekäyttäytyminen herätti huolta. Etäisyydet ja lähipalvelujen puute tai heikko laatu mainittiin myös kohtuullisen usein. Liikenneväylien kunnossapitoon erityisesti talviaikaan ei oltu vastaajien keskuudessa erityisen tyytyväisiä.

Asunnon, pihan ja asuinalueen arvოსانات

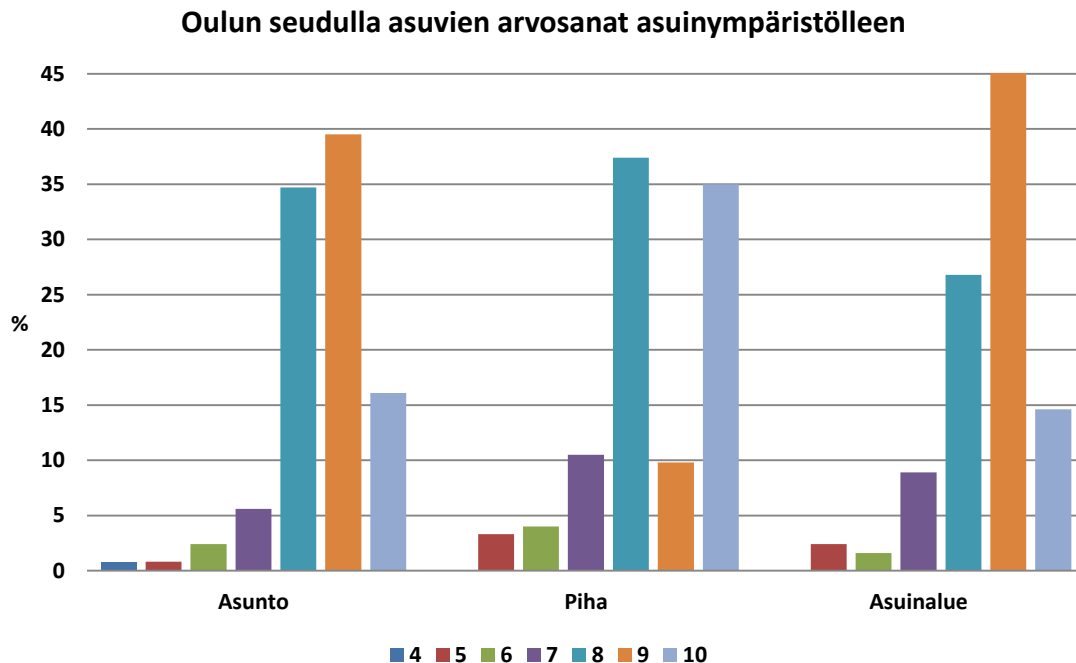
Vastaajia pyydettiin arvioimaan omaa asuinympäristöään kouluarvosanoin kolmella osa-alueella. Arvioinnin kohteena olivat vastaajan asunto, piha ja asuinalue yleensä. Näitä arvosanoja on seuraavaksi käsitelty asuinalueittain Oulun ja muun seudun osalta. Oulun ja muun seudun asukkaiden vastauksien välillä on joitakin huomioitavia eroja varsinkin pihan ja asuinalueen osalta.

Oulun alueella asuvat vastaajat ovat enimmäkseen tyytyväisiä asuinympäristöönsä vaikkakin parasta arvosanaa käytettiin säästeliäästi. Toisaalta myöskään arvosanoja 4 ja 5 ei juuri esiintynyt. Asuntoaan Oulun asukkaat pitivät pääosin hyvänä tai kiitettävänä. Noin 40 % vastaajista antoi asunnolleen hyvän arvosanan ja kiitettäviä arvosanoja asunto sai 35 prosentilta vastaajista. Tyydyttävänä asuntoaan piti noin 12 % vastaajista kun hieman alle 11 % piti asuntoaan erinomaisena. Pihan osalta Oulun vastaajien arvოსانات jakautuivat hieman tasaisemmin. Lähes 70 % vastaajista piti pihaansa arvosanojen osalta hyvänä tai parempana. Erinomaisten arvosanojen osuus tästä lukemasta oli 8,5 prosenttiyksikköä. Arvosanana 4 antoi pihalleen 1 % vastaajista. Asuinalueitaan piti hyvänä tai kiitettävänä noin 73 % vastaajista. Tyydyttävänä tai huonompana asuinalueitaan piti vastaajista 15 %.

Muun seudun vastaajat pitivät asunnostaan hieman Oulun asukkaita enemmän. Hyvänä tai kiitettävänä asuntoaan piti noin 74 % vastaajista ja erinomainen arvosana asunnolle annettiin hieman yli 16 %:ssa vastauksista. Pihan osalta arvოსانات jakautuivat pääosin hyvän ja erinomaisen välille. Kiitettävänä arvosanan asukkaat piha sai vain noin 10 %:ssa vastauksista. Tyydyttävänä

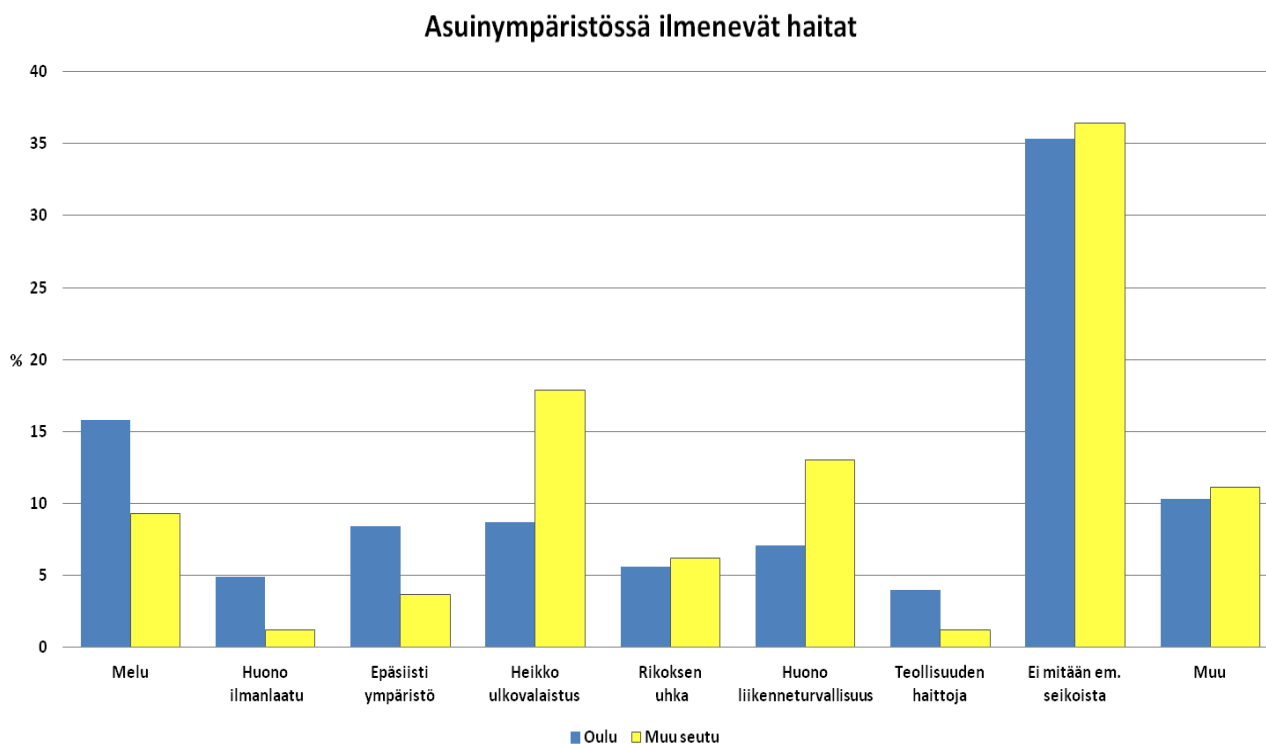
pihaansa piti noin 10,5 % vastaajista. Asuinaluettaan piti hyvänä tai kiitettävänä hieman alle 72 % vastaajista.

Asuinympäristön haitat

Kyselyssä vastaajia pyydettiin myös kertomaan kokemuksiaan ympäristössään ilmenevistä haitoista. Noin 36 % kaikista vastaajista ei kokenut ympäristössään minkäänlaisia haittoja. Koetut haitat näyttäisivät keskittyvän tyypeittäin erilaisille asuinalueille. Esimerkiksi Oulun alueella vastaajat kokevat kaupunkimaisille alueille tyypillisiä haittoja ja muulla seudulla koetut haitat ovat tyypillisempiä haja-asutusalueille ja taajamien ulkopuolisille alueille. Oulussa asuvat vastaajat kokivat suurimmaksi yksittäiseksi haitaksi ympäristön melun. Meluhaitan lähteeksi mainittiin muun muassa suuret autotiet, lentoliikenne ja rakentaminen, mutta myös alueen rauhattomuus ja ihmisten itsensä aiheuttamat meluhaitat. Muulla seudulla suurin yksittäinen haitta oli ympäristön heikko ulkovalaistus. Liikenneväylien ja yleisten alueiden valaistus on heikompaa kaupunkikeskusten ulkopuolisilla alueilla ja vähemmän vilkkaasti liikennöidyillä teillä ja se saattaa aiheuttaa turvallisuuden tunnetta sekä heikentää liikenneturvallisuutta. Huono liikenneturvallisuus olikin muulla seudulla toiseksi yleisin ympäristössä ilmenevä haitta. Useimmiten liikenneturvallisuus koettiin ongelmaksi entisten kuntakeskusten läheisyydessä sekä kauempana keskuksista, suurten liikenneväylien varrella. Huonoon liikenneturvallisuuteen liittyi valaistuksen lisäksi kokemukset heikosta väylien kunnossapidosta tai niiden heikentyneestä kunnosta. Oulussa epäsiisti ympäristö sekä heikko ulkovalaistus olivat toiseksi ja kolmanneksi yleisimmät ympäristön haitat. Epäsiistiksi

koettuun ympäristöön vaikuttivat monet seikat aina risukoiden hoitamattomuudesta ja liikenneväylien ympäristön epäsiisteydestä aina yleisten alueiden roskaisuuteen asti. ”Muu”-kohdassa esiintyvien haittojen osalta vastaajat halusivat usein perustella vastauksiaan tai korostaa joitakin seikkoja, joista pelkkä vaihtoehdon rastittaminen kerro riittävästi.

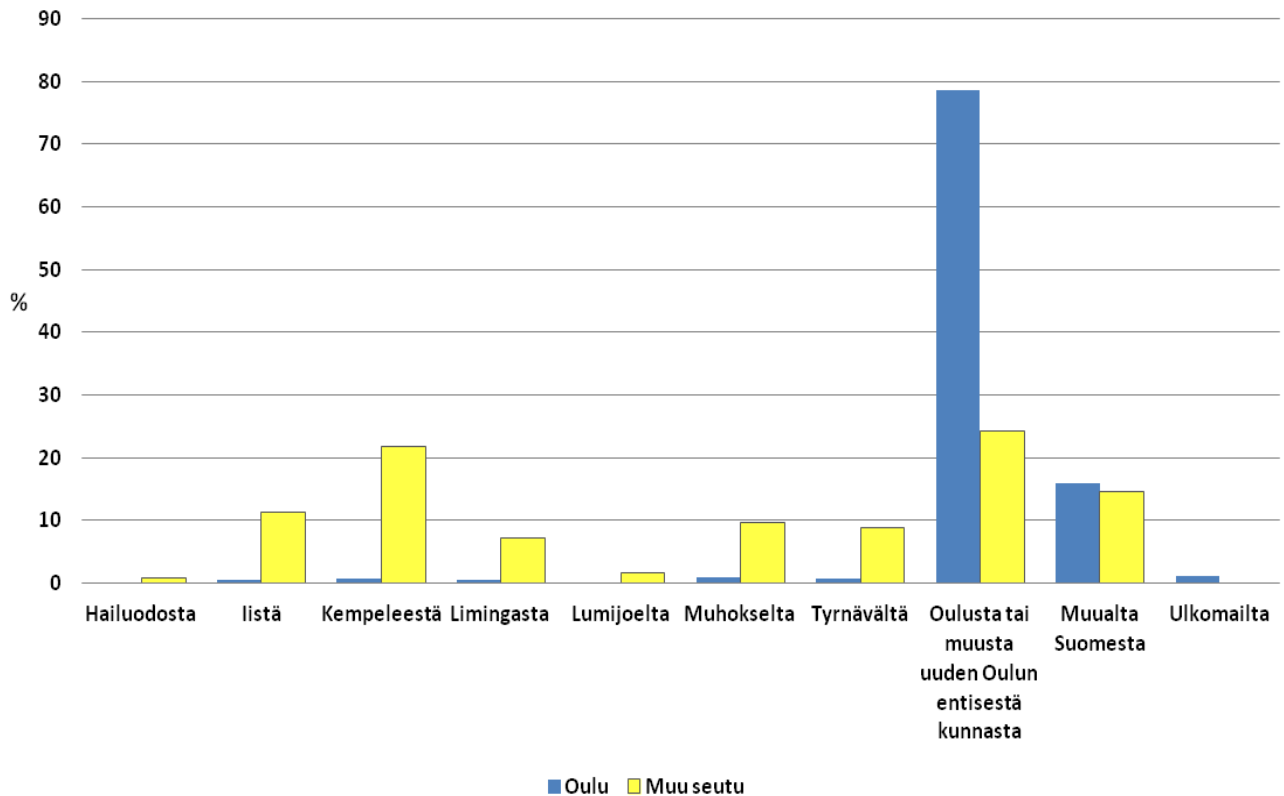

Viimeisin muutto ja muuton syyt

Noin 70 % vastaajista on tehnyt viimeisimmän muuttonsa Oulusta, noin 17 % on muuttanut muualta Suomesta tai ulkomailta ja noin 13 % vastaajista on tehnyt viimeisimmän muuttonsa Oulun seudun muista kunnista. Oulussa asuneista vastaajista noin 94 % teki edellisen muuttonsa Oulun kaupungin sisällä joko vanhassa Oulussa tai kuntaliitosten johdosta Ouluksi muuttuneissa kunnissa. Toisaalta 24 % muun seudun asukkaista ilmoitti tehneensä viimeisimmän muuttonsa pois Oulun alueelta. Tyypillisesti muun seudun asukas on halunnut jatkaa asumistaan muulla seudulla Oulun ulkopuolella. Esimerkiksi 89 % Kempeleen asukkaista on tehnyt viimeisimmän muuttonsa Kempeleen sisällä ja lähes jokainen muun seudun asukas oli valinnut tulevaksi asuinkunnakseen jonkin kunnan muun Oulun seudun kunnista. Koko seudulla noin 70 % viimeisimmistä muutoista tapahtui asuinkunnan sisällä. Vain noin 6 % Oulussa asuneista vastaajista on muuttanut Oulusta muuhun seudun kuntaan. Yli neljä viidesosa muualta Suomesta muuttaneista vastaajista valitsi asuinpaikakseen Oulun tai entisen kunnan nykyisen Oulun alueella. Yksi viidesosa muulla seudulla

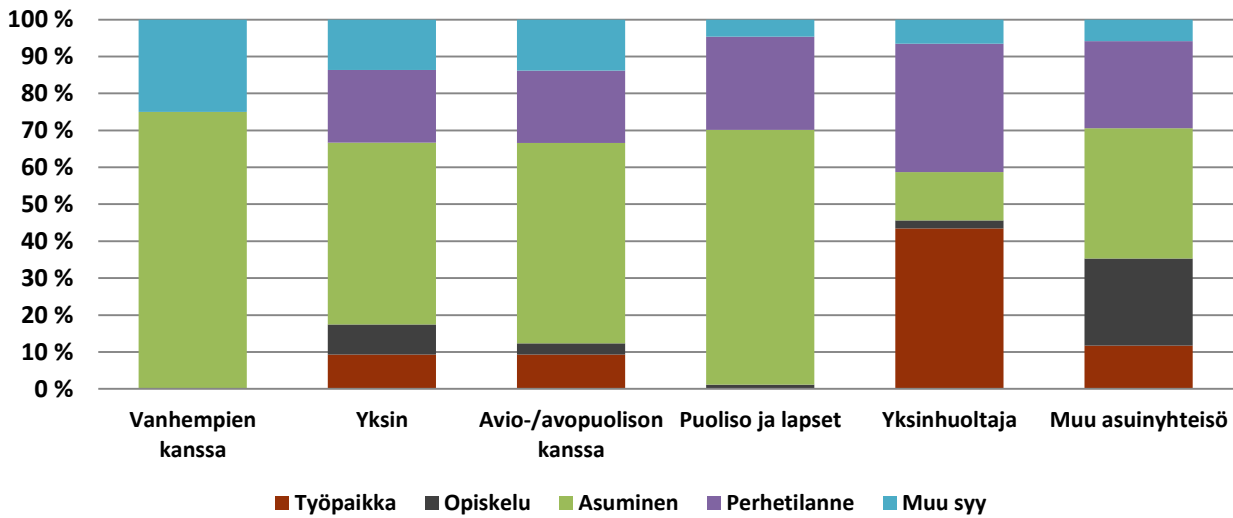
asuneista teki viimeisimmän muuttonsa Ouluun ja suuri enemmistö (80 %) jatkoi asumistaan muun seudun kunnissa muutosta huolimatta.

Mistä olette muuttaneet nykyiseen asuntoonne?

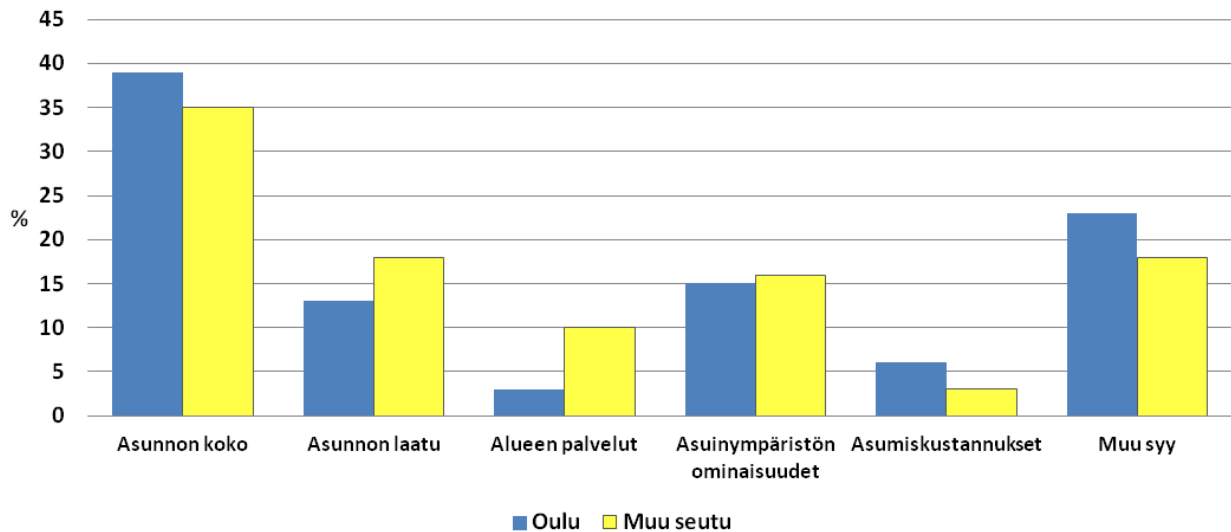
Kuten edellisissä asukasbarometreissa, muuton ensisijaiseksi syyksi vastaajat ilmoittivat useimmiten asumiseen liittyvät tekijät. Varsinkin vanhempien kanssa asuneiden ja perheellisten henkilöiden vastauksissa tämä vaihtoehto sai eniten vastauksia. Noin 54 % vastaajista nostaa asumiseen liittyvät tekijät tärkeimmäksi muuttoon vaikuttaneeksi syyksi. Perhetilanne oli toiseksi suosituin vastausvaihtoehto hieman yli 21 % osuudella. Perhetilanne muuton syynä liittyy usein lisääntyneeseen tilantarpeeseen kumppanin kanssa yhteen muutettaessa, lasten syntymisen seurauksena tai toisaalta myös esimerkiksi parisuhteen päättymisen johdosta. Työpaikkaan liittyvät syyt tai muut syyt olivat muuton takana noin joka kymmenennellä vastaajalla ja opiskeluun liittyvät syyt olivat muuton taustalla vain harvalla vastaajalla.

Muuton ensisijainen syy eri asuntokunnilla

Asumiseen liittyneen muuton syy oli useimmiten yhteydessä asunnon kokoon. Nuoremmilla vastaajilla entisestä asunnosta muuttamiseen vaikutti asunnon pienuus ja iäkkäämmät vastaajat halusivat muuttaa isommasta asunnosta pienempään terveydentilan ja iän tuomien rajoitusten vuoksi. Iäkkäillä vastaajilla ei esimerkiksi ollut enää halua tai kykyä hoitaa omakotitalossa asumisen tuomia askareita tai ylläpitoon liittyviä toimia. Myös pienentynyt tilan tarve vaikutti muuttopäätökseen joissakin tapauksissa. Kohtaan muu syy vastaajat saivat kirjoittaa muita asumiseen liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttivat muuttopäätökseen. Näissä vastauksissa nousi usein esiin omistusasunnon hankinta sekä vastaajan ikääntyminen. Vuokra-asunnosta omistusasuntoon vaihtaminen oli yleinen syy viimeisimmän muuton taustalla. Myös asunnon laatu ja asuinympäristön laatu olivat jokseenkin yleisiä vastauksia. Turvallisuus, ilman laatu tai sisäilman laatu olivat jouduttaneet muuttopäätöstä joissakin tapauksissa. Alueen palvelut muulla seudulla korostuivat vastauksissa hieman verrattuna Oulun alueeseen. Palveluiden saavutettavuuteen tai kattavuuteen ei oltu entisellä asuinalueella täysin tyytyväisiä.

Asumiseen liittyvä muuton syy

Tyytyväisyys asuinalueen palveluihin

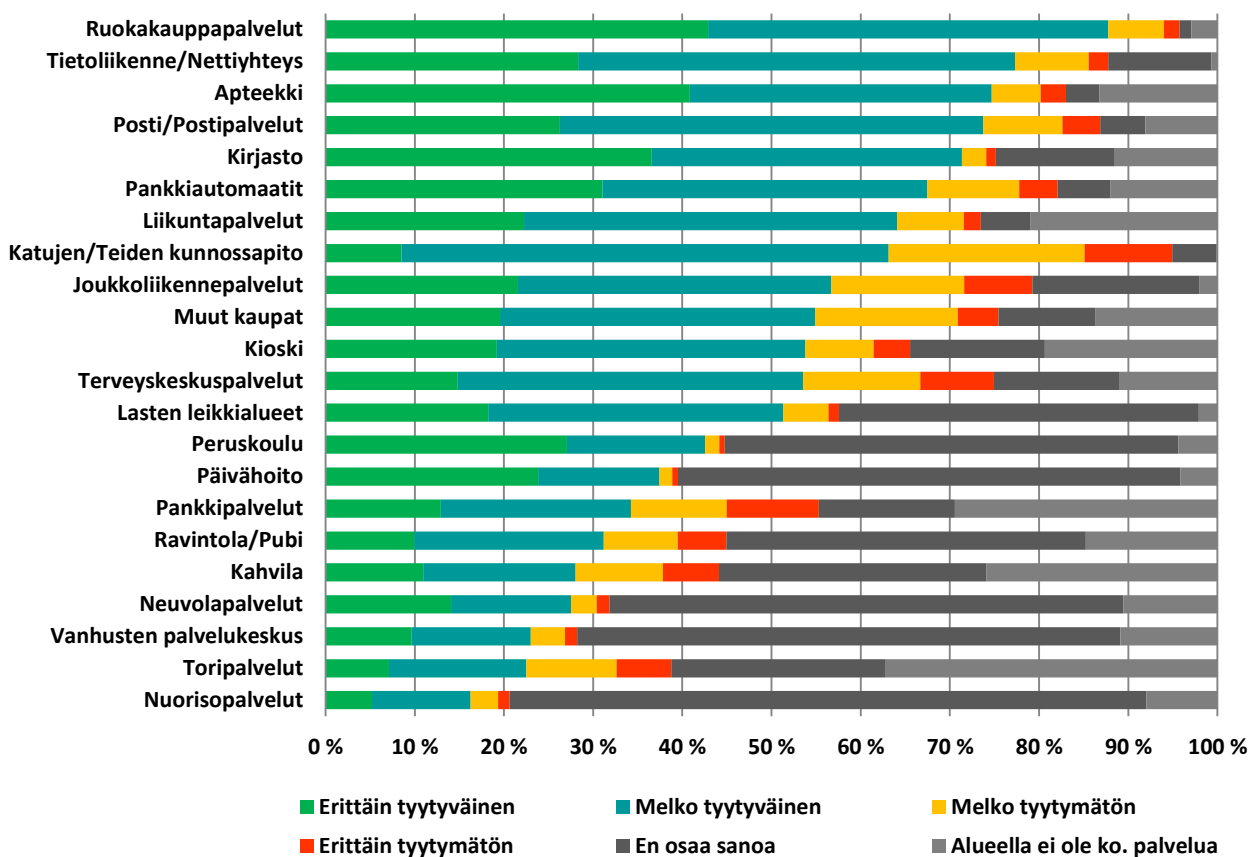
Vastaajat olivat tyytyväisimpiä asuinalueensa ruokakauppal palveluihin, tietoliikenneyhteyksiin, apteekkeihin, postipalveluihin sekä kirjastoihin. Näihin palveluihin oli erittäin tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä yli 70 % vastaajista. Ruokakauppojen, apteekkien ja kirjastojen kohdalta löytyvät myös suurimmat osuudet vastaajista jotka ovat kyseiseen palveluun erittäin tyytyväisiä. Jos vaihtoehtoja ”en osaa sanoa” ja ”alueella ei ole kyseessä olevaa palvelua” ei oteta huomioon, tyytyväisimpiä vastaajat olivat päivähoitoon, peruskouluun ja kirjastoon. Näihin palveluihin oli tässä tapauksessa tyytyväisiä noin 95 % vastaajista samaan tapaan kuin edellisessäkin asukasbarometrissa.

Aktiivisimmin mielipiteensä vastaajat ilmaisivat ruokakauppal palveluista, katujen ja teiden kunnossapidosta sekä tietoliikenneyhteyksistä ja postipalveluista. Näiden palveluiden kohdalla vaihtoehdot ”en osaa sanoa” tai ”alueella ei ole kyseessä olevaa palvelua” saivat alle 13 % vastauksista. Vastaavasti nuorisopalveluiden, vanhusten palvelukeskuksien ja neuvolapalveluiden osalta vastaajat ottivat harvimminkin kantaa tyytyväisyyteensä. Tämä selittyy lähinnä näitä palveluita käyttävien henkilöiden vähäiseen määrään suhteessa muihin vastaajiin kyselyaineistossa. Vaikka kyselyn keski-ikä onkin kohtuullisen korkea, ei esimerkiksi vanhustenhoidon piiriin kuulunut kovinkaan moni vastaajista. Nuorisopalveluiden ja neuvolapalveluiden osalta mielipiteettömyys selittyy nuorten ja pienten lasten vanhempien vähäisellä määrällä.

Tyytymättömiä vastaajat olivat katujen ja teiden kunnossapitoon. Kuten aikaisemmin on mainittu, katujen ja teiden kunnossapito herättää asukkaissa useasti negatiivisia mielikuvia. Esimerkiksi asuinympäristön haitoista puhuttaessa tämä seikka nousee usein esiin. Toisaalta katujen

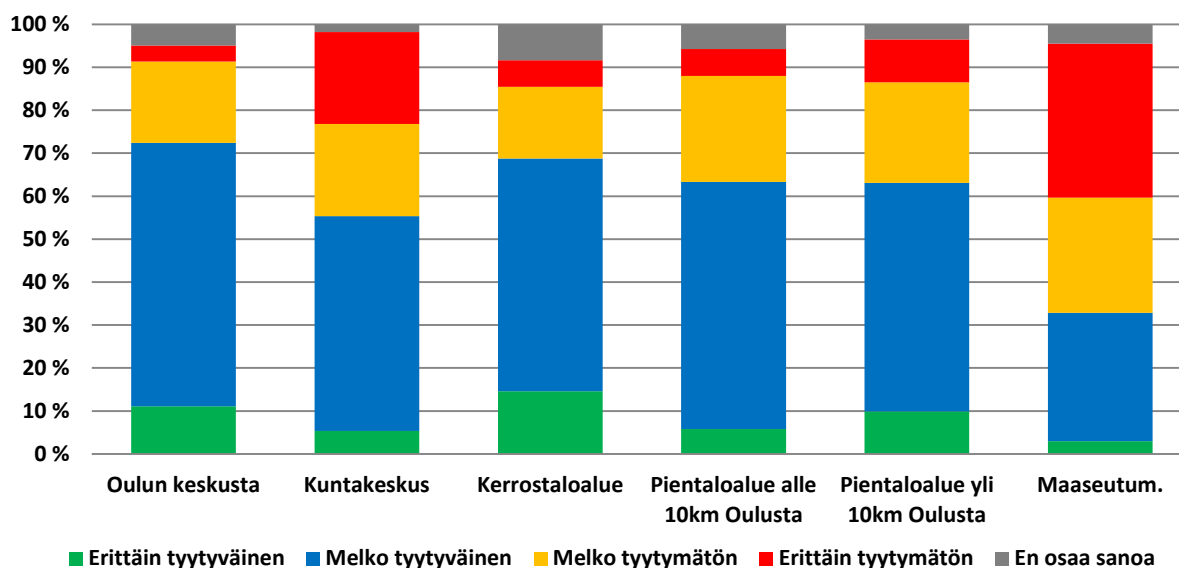
ja teiden kunnossapitoon oltiin samaan aikaan lukumäärällisesti kahdeksanneksi tyytyväisimpiä. Seuraavaksi eniten negatiivisia tuntemuksia vastaajissa herätti joukkoliikennepalvelut. Kyselystä ilmeni muun muassa tyytymättömyyttä linja-autojen aikatauluihin ja reittien kattavuuteen. Kolmanneksi tyytymättömmimpiä oltiin terveyskeskuspalveluihin. Terveyspalveluiden keskittäminen ja Ouluun liittyneiden kuntien terveyspalveluiden heikkeneminen olivat vastaajien mukaan negatiivisia mielipiteitä herättäviä tekijöitä. Kolme viideosaa terveyspalveluihin negatiivisesti suhtautuneista vastaajista oli yli 54-vuotiaita. Pankkipalvelut herättivät myös kohtuullisen paljon negatiivisia tuntemuksia vastaajien joukossa ja erityisesti yli 54-vuotiaiden osalta. Hieman yli 20 % kaikista tähän kohtaan vastanneista oli tyytymättömiä palveluun.

Tyytyväisyys asuinalueen palveluihin

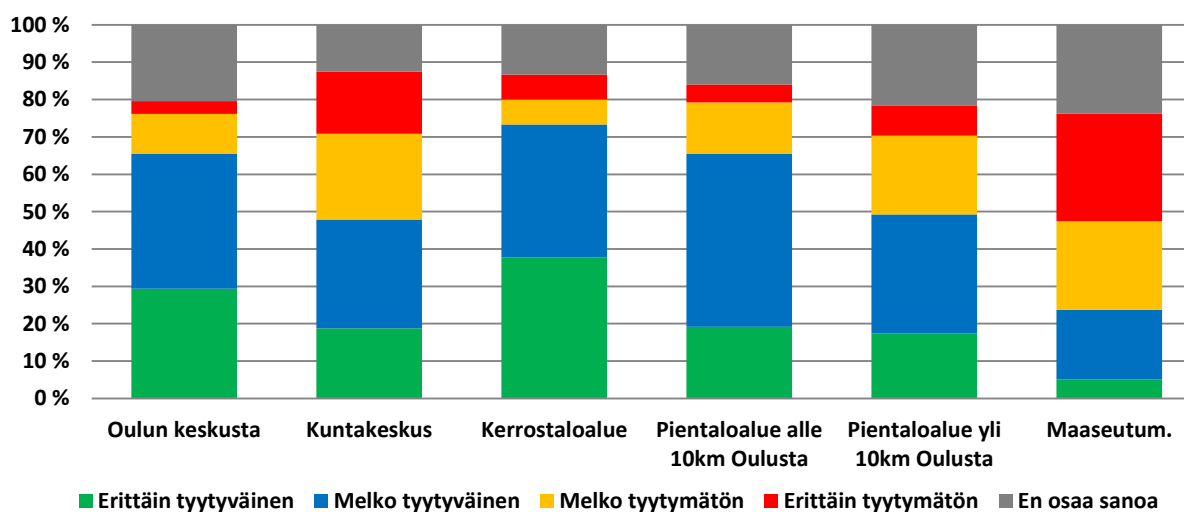
Tyytymättömmimpiä katujen ja teiden kunnossapitoon olivat odotetusti Oulun keskustan ulkopuolella asuvat ja maaseutumaisella asuinalueella asuvat vastaajat. Hieman useampi kuin kaksi viideosaa nykyisissä tai entisissä kuntakeskuksissa asuvista vastaajista oli melko tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä alueensa väylien kunnossapitoon. Vastaava osuus maaseutumaisilla asemakaavoittamattomilla alueilla oli jopa yli 62 %.

Tyytyväisyys katujen ja teiden kunnossapitoon asuinalueittain

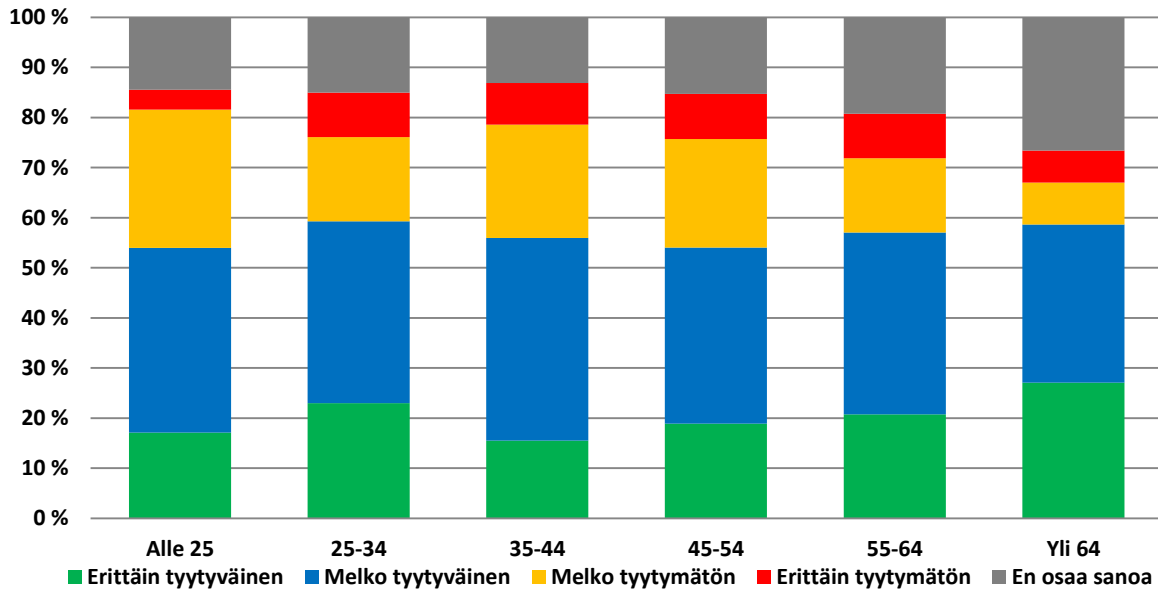

Samankaltainen jakauma jatkuu tarkasteltaessa vastaajien tyytyväisyyttä joukkoliikennepalveluihin asuinalueittain. Kuten katujen ja teiden kunnossapidon osalla, myös joukkoliikennepalveluihin ollaan tyytymättömiä nykyisissä tai entisissä kuntakeskuksissa ja maaseutumaisilla asemakaavoittamattomilla alueilla. Kyselystä kävi ilmi, että vastaajat ovat tyytymättömiä linja-autojen reitteihin ja aikatauluihin, mutta myös harvempaan asutuilla seuduilla joukkoliikenteen vyöhykehinnottelu oli aiheuttanut tyytymättömyyttä ja se koettiin joissain tapauksissa epärealistiseksi. Ikäryhmittäin tarkasteltuna tyytyväisyys joukkoliikennepalveluihin jakautuu melko tasaisesti. Tyytymättömiä näyttäisivät kuitenkin olevan alle 25-vuotiaat ja 35–54-vuotiaat vastaajat.

Tyytyväisyys joukkoliikennepalveluihin asuinalueittain

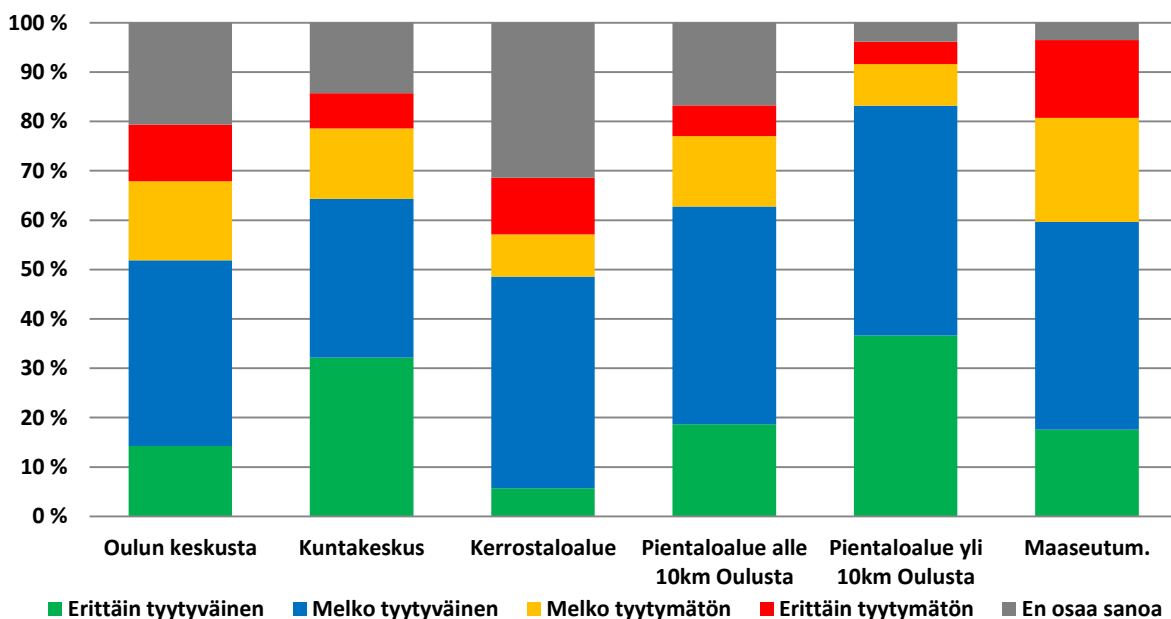

Tyytyväisyys asuinalueen joukkoliikennepalveluihin ikäryhmittäin

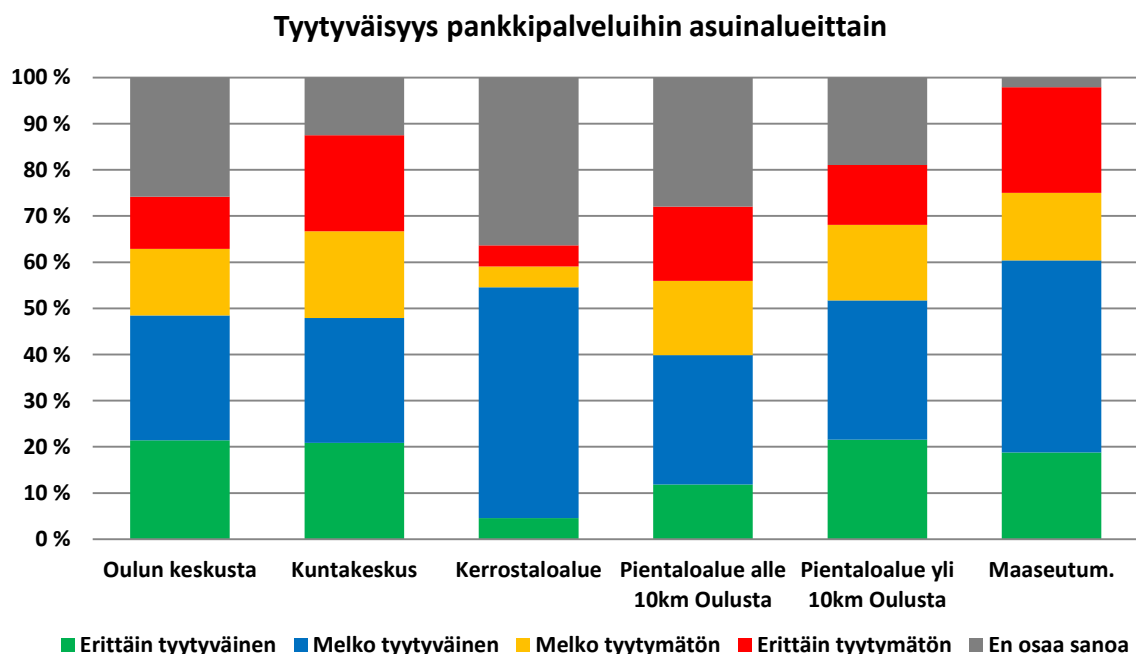

Kun tarkastellaan vastaajien tyytyväisyyttä terveystalviin asuinalueittain, havaitaan, että terveystalviin ollaan keskimäärin tyytymättömpiä maaseutumaisilla asemakaavoittamattomilla alueilla sekä Oulun keskustan alueella. Maaseutumaisella alueella tyytymättömyyteen johtaa palvelun saavutettavuus ja kattavuus kun taas Oulun keskustassa vastaajat kokevat jonotusaikojen olevan usein liian pitkiä ja hoitoon pääsyn sitä kautta liian vaikeaa. Tyytyväisimpiä terveystalviin ovat pientaloalueilla ja kerrostaloalueilla asuvat vastaajat, jotka ovat tyypillisesti sellaisessa elämäntilanteessa, jossa terveystalviille ei ole usein tarvetta.

Tyytyväisyys terveystalviin asuinalueittain

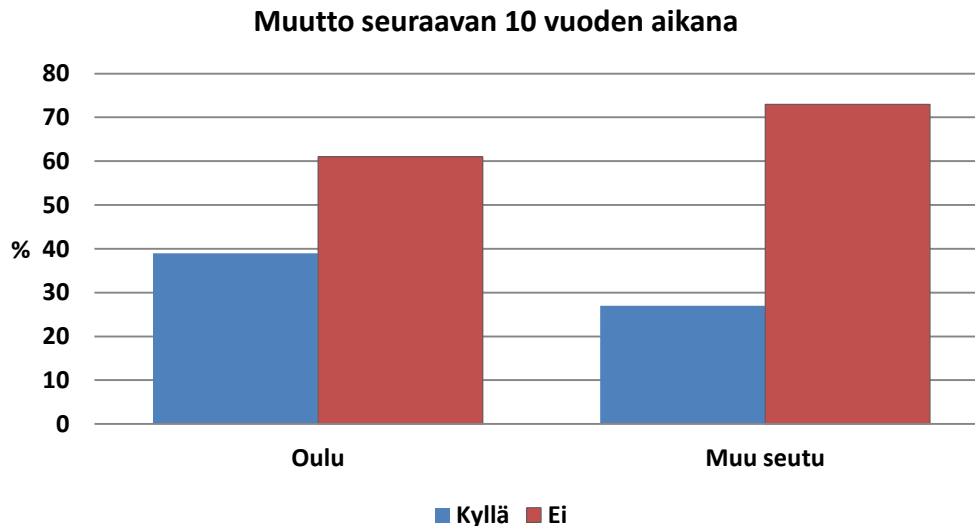

Pankkipalveluihin tyytymättömät vastaajat löytyvät niin ikään nykyisistä tai entisistä kuntakeskuksista tai maaseutumaisilta asemakaavoittamattomilta alueilta. Molemmilla alueilla noin 40 % kysymykseen vastanneista ilmoitti olevansa melko tyytymätön tai erittäin tyytymätön asuinalueensa pankkipalveluihin. Syy saattaa löytyä pankkien sivukonttoreiden määrän vähentymisestä ja muiden pankkipalveluiden keskittämisestä väkirikkaammille alueille. Jos huomiotta jätetään vaihtoehto ”en osaa sanoa”, toiseksi tyytymättömmät vastaajat löytyvät alle 10 kilometrin päässä Oulun keskustasta sijaitsevilta pientaloalueilta. Näillä henkilöillä on usein keskimääräistä enemmän intressejä asioida pankkien kanssa mahdollisten lainojen ja taloudellisen tilanteen johdosta. Lisäksi 66 % näistä vastaajista oli yli 50-vuotiaita.

MUUTTAMINEN JA ASUMISTOIVEET

Vastaajilta kysyttiin nykyisen asumistilanteen ohella myös seuraavien 10 vuoden asumissuunnitelmia. Kaikista vastaajista 37 % ilmoitti suunnittelevansa muuttoa seuraavien 10 vuoden aikana. Seudullisesti muuttoaikheet olivat yleisempiä Oulussa kuin muulla seudulla. Noin 27 % muun seudun asukkaista ilmoitti suunnittelevansa muuttoa seuraavan 10 vuoden aikana kun Oulussa asuvista muuttoa suunnitteli noin 39 % vastaajista. Vastaajat, jotka suunnittelevat muuttavansa seuraavan 10 vuoden aikana ovat keskimäärin hieman nuorempia verrattuna koko kyselyaineistoon. Muuttoa suunnitteleva vastaaja oli keskimäärin hieman yli 44-vuotias verrattuna koko aineiston noin 52,2 vuoden keski-ikään.

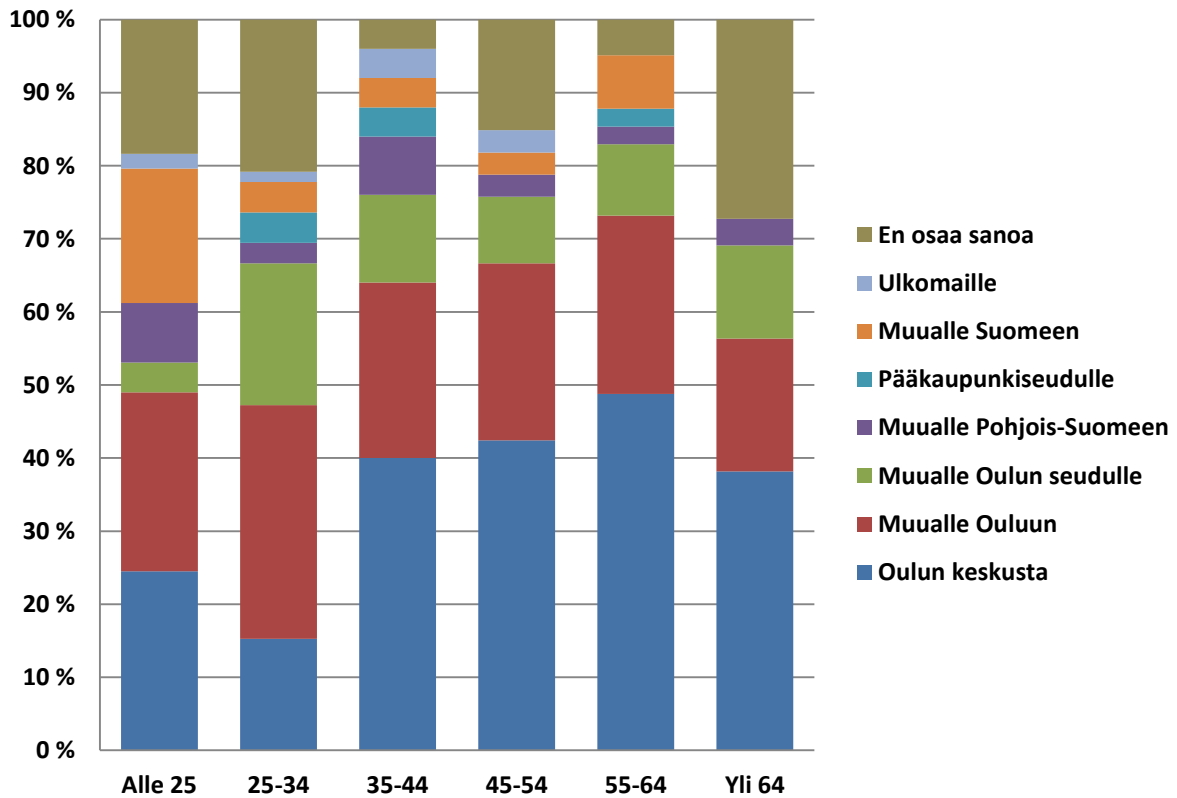

Muuttoaikeet ja toivetalotyyppi

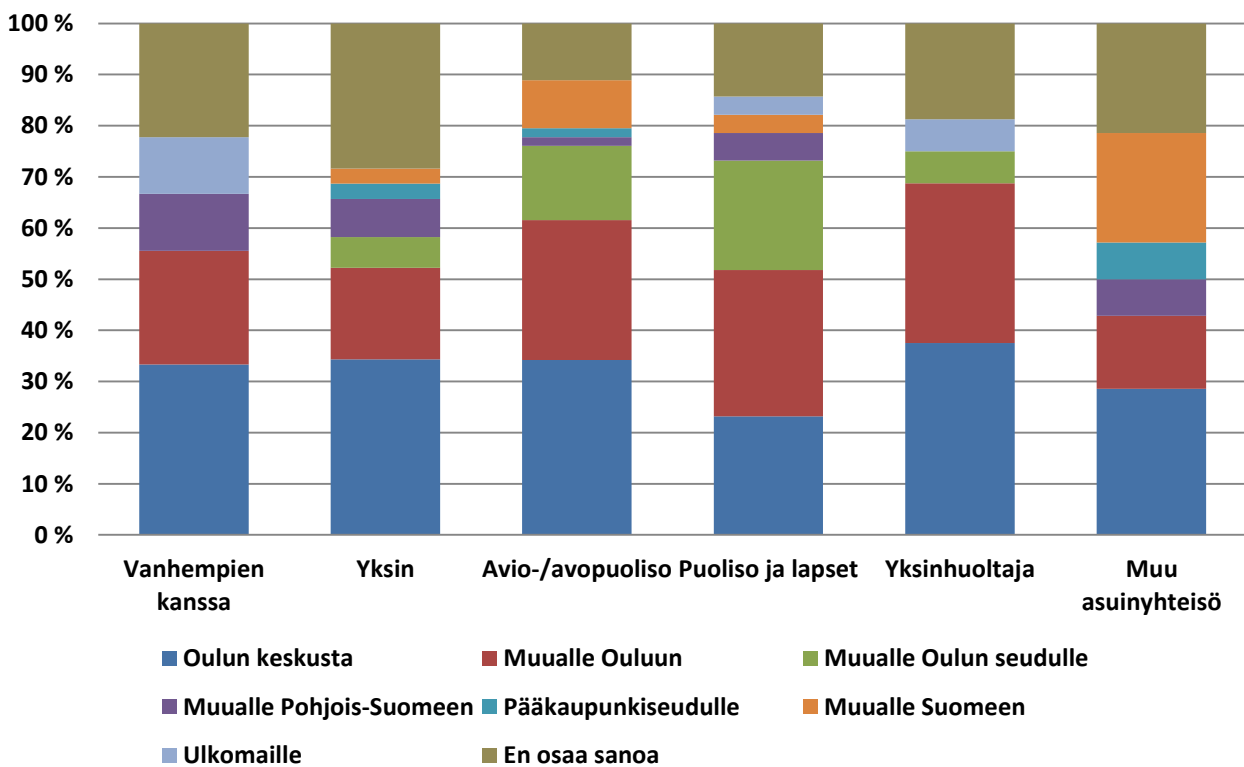
Ikäryhmittäin tarkasteltuna aktiivisimpia muuttosuunnitelmiansa suhteen ovat alle 35-vuotiaat vastaajat. Alle 25-vuotiaista vastaajista muuttosuunnitelmia oli hieman alle 80 %:lla ja 25–34-vuotiaista hieman yli 60 %:lla. Lopuilla ikäryhmillä muuttosuunnitelmia oli vain alle 30 %:lla vastaajista. Epäaktiivisimpia muuttamisen suhteen olivat yli 64-vuotiaat, heistä vain noin 24 % suunnitteli muuttoja seuraavan 10 vuoden aikana. Pääosa vastaajista suunnittelee muuttavansa joko Oulun keskustan alueelle tai muualle Ouluun. Sen sijaan muualle Oulun seudulle muuttavia on melko vähän ja ikäryhmittäin tarkasteltuna 25–34-vuotiaat ovat halukkaimpia asumaan muulla Oulun seudulla. Muulle seudulle muuttamiseen saattaa kannustaa perhetilanteen kehittyminen sekä asunnon hankinnan edullisuus. Alle 25-vuotiaat taas ovat ikäryhmistä halukkaimpia muuttamaan joko muualle Pohjois-Suomeen tai muualle Suomeen. Tähän ovat useimmiten syynä opiskelu-ura sekä elämäntilanteen suoma vapaus liikkua esimerkiksi työn perässä.

Asutokunnittain tarkasteltuna halukkaimpia muuttajia seuraavan 10 vuoden aikana ovat muussa asuinyhteisössä asuvat vastaajat, joista noin 82 % ilmoitti suunnittelevansa muuttoja. Seuraavaksi halukkaimpia muuttajia ovat vanhempien kanssa asuvat (60 %) ja yksihuoltajat (59 %). Haluttomimpia muuttajia olivat puolison ja lasten kanssa asuvat vastaajat, joista vain noin 28 % oli halukkaita vaihtamaan asuntoaan seuraavan 10 vuoden aikana. Myös asutokunnittain tarkasteltuna Oulun keskusta ja muu Oulun alue oli selvästi suosituin muuton kohdealue. Oulun alueet saivat vastauksista yli 50 % lukuun ottamatta muussa asuinyhteisössä asuvien henkilöiden vastauksia. Halukkaimpia Oulun alueelle muuttajia olivat yksihuoltajat ja avio- tai avopuolisonsa kanssa asuvat vastaajat. Halukkaimpia muulle Oulun seudulle muuttajia ovat puolison ja lasten kanssa asuvat vastaajat.

Seuraavan 10 vuoden muuttoaikeet ikäryhmittäin

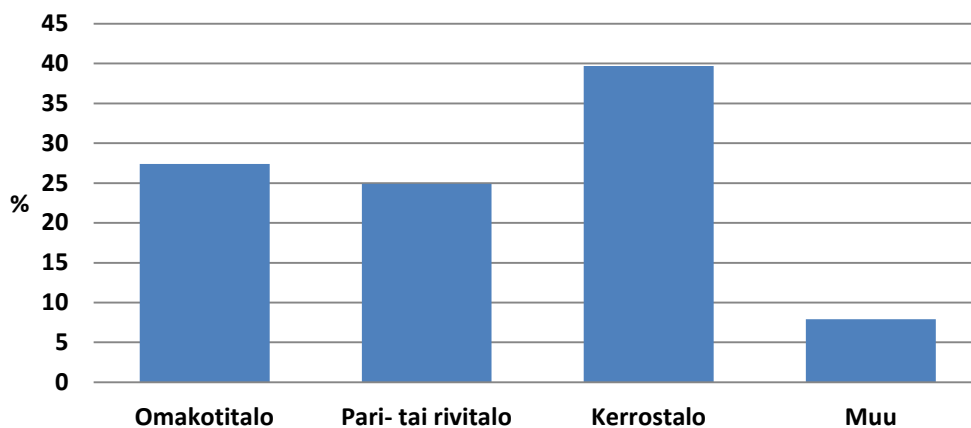

Seuraavan 10 vuoden muuttoaikeet asuntokunnittain

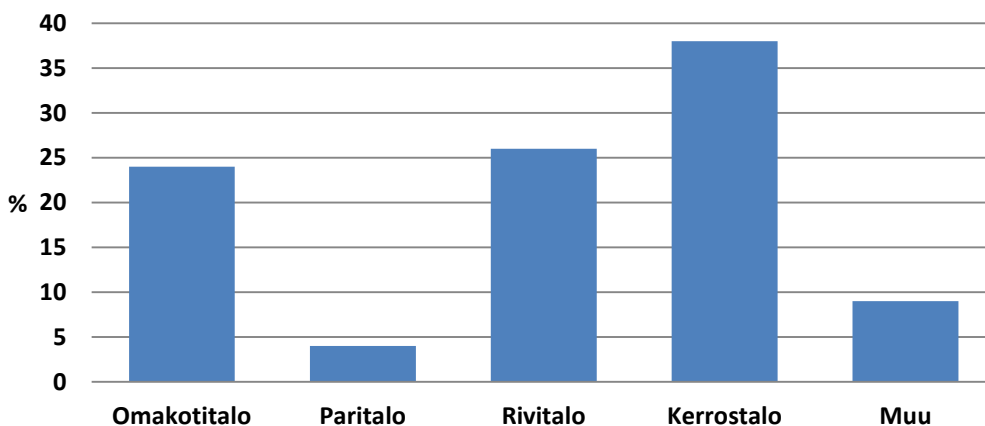

Muuttoa suunnittelevien keskuudessa yleisin toiveasunnon talotyyppi on ensimmäisen kerran kerrostalo. Edellisten asumistutkimusten mukaan vuodesta 2001 lähtien aina vuoden 2011 asumistutkimukseen saakka omakotitalo on ollut selvästi yleisin muuttoa suunnittelevien toivetalotyyppi. Tässä kyselyssä noin 52 % vastaajista ilmoitti haluavansa tulevaisuudessa asua pientalossa (omakotitalo tai paritalo) tai rivitalossa. Tässä kyselyaineistossa jopa noin 40 % vastaajista ilmoitti haluavansa muuttaa kerrostaloasuntoon. Kerrostaloasunnon osuus toivetalotyypistä on noussut verrattuna vuoden 2006 asumistutkimukseen jopa 23 prosenttiyksikköä ja vuoteen 2011 verrattuna yli 15 prosenttiyksikköä. Myös jo valmiiksi kerrostaloasunnossa asuvien keskuudessa suurin osa vastaajista oli halukkaita jatkamaan asumistaan kerrostalossa. Hieman yli neljäsosa kerrostalossa asuvista halusi muuttaa rivitaloon ja hieman alle neljäsosa puolestaan omakotitaloon. Myös muun seudun osalta kerrostaloasuminen näyttäytyy houkuttelevampana kuin aikaisemmin. Jopa 22 % kerrostaloon haluavista asuu tällä hetkellä muulla Oulun seudulla verrattuna edellisen asumistutkimuksen yhteen kymmenesosaan.

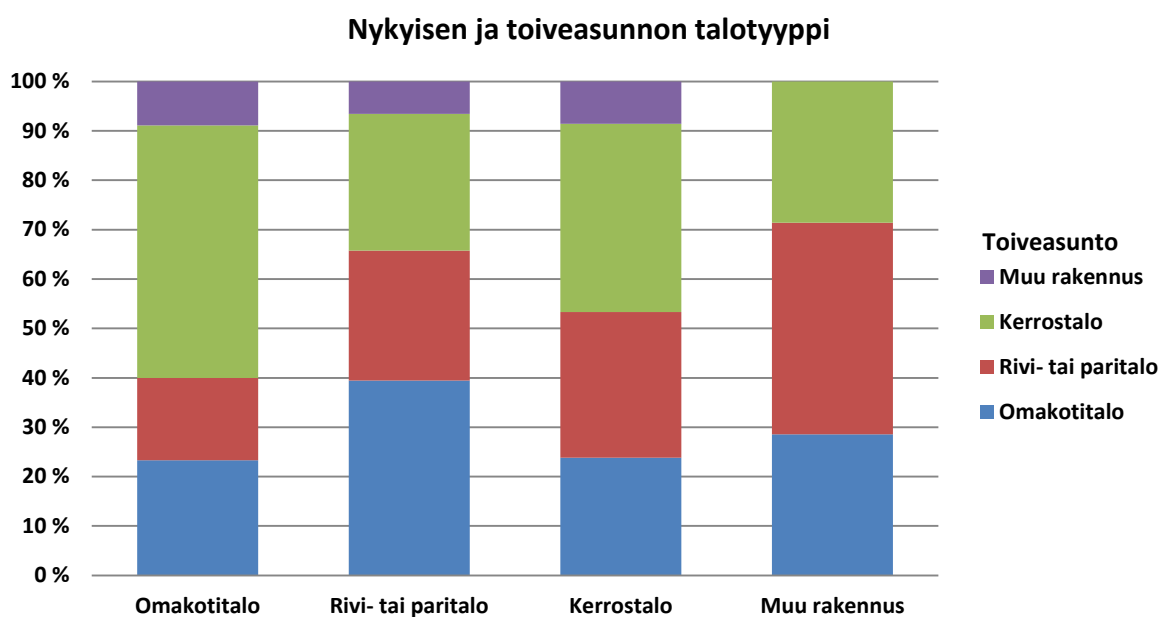
Toiveasunnon talotyyppi

Kerrostaloasukkaiden toivetalotyyppi

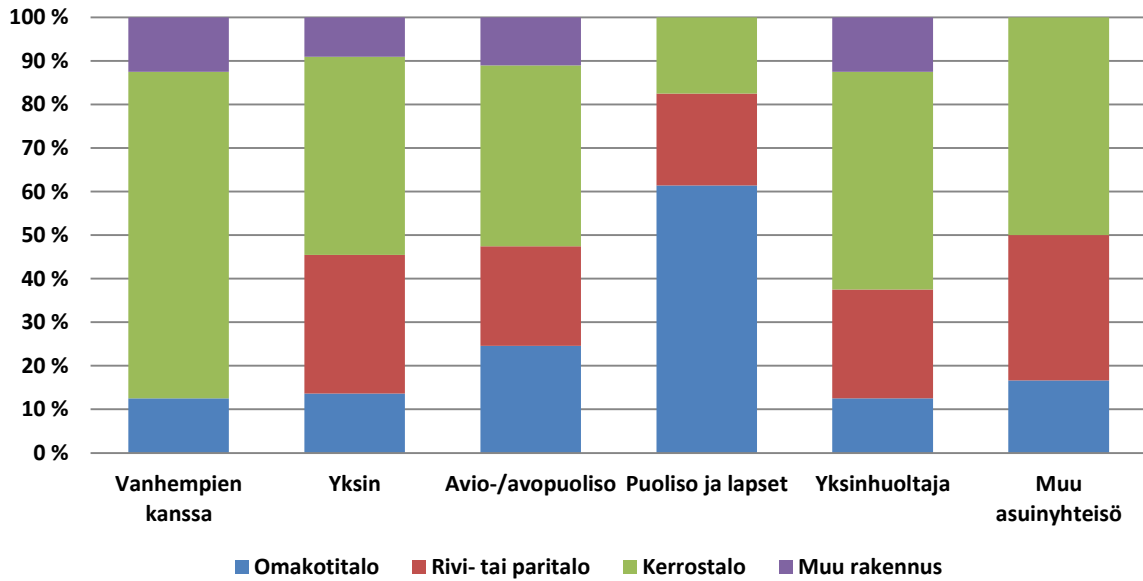

Yli 64 % vastaajista asuu nykyisellään pientalossa tai rivitalossa ja noin 34 % kerrostalossa. Vastaajan nykyinen talotyyppi mukailee jonkin verran tulevaisuuden asumistoiveita. Rivi- tai paritalossa asuva vastaaja haluaa useimmiten jatkaa asumista pientalossa tai rivitalossa, myös muussa rakennuksessa tai kerrostalossa asuvan vastaajan toivetalotyyppi on pääasiassa pientalo tai rivitalo. Kerrostaloasuminen on kuitenkin kasvattanut suosiotaan entisestään, sillä nyt yli puolet (51 %) omakotitalossa asuvista vastaajista ilmoittaa toivetalotyyppikseen kerrostalon. Hieman yli 27 % kerrostaloasuntoon haluavista asui tällä hetkellä omakotitalossa, 31 % asui kerrostaloasunnossa ja rivi- tai omakotitalossa noin 38 %. Noin 45 % kerrostaloon haluavista asuu Oulun keskustassa, nykyisessä tai entisessä kuntakeskuksessa tai kerrostalovaltaisella alueella.

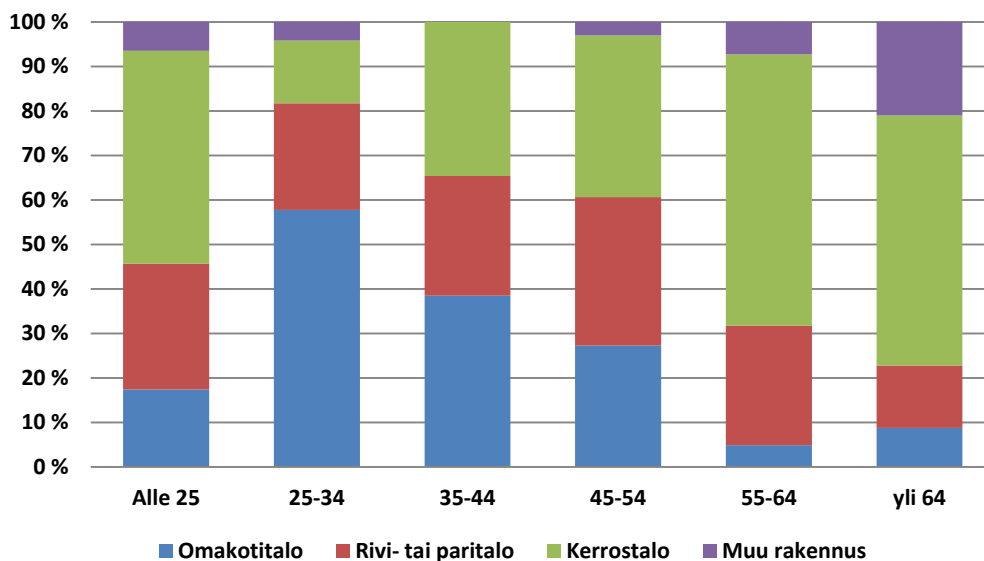
Perhetyypeittäin tarkasteltuna asunnon toivetalotyyppi heijastelee vastaajan elämäntilannetta ja perhekokoa. Noin 43 % omakotitaloon muuttota suunnittelevista oli perheellisiä vastaajia. Varsinkin nuoret lapsiperheet olivat halukkaita muuttamaan suurehkoihin omakotitaloihin. Omakotitalojen suosio on kuitenkin vähäisempää puolison ja lasten kanssa asuvan vastaajajoukon ulkopuolella. Esimerkiksi avio- tai avopuolison kanssa asuvilla omakotitalo oli toivetalotyyppinä vain noin joka neljännellä. Halukkaimpia kerrostaloasumiseen olivat etenkin vanhempien kanssa asuvat sekä yksinhuoltajat. Vanhempien kanssa asuvilla taustalla saattaa olla halu itsenäistyä ja muuttaa omaan asuntoon esimerkiksi opiskelun tai töiden perässä. Yksinhuoltajilla taas taustalla saattaa olla vähentynyt tilantarve esimerkiksi parisuhteen päätyttyä tai asumisen edullisuus.

Toiveasunnon talotyyppi perhetyypeittäin

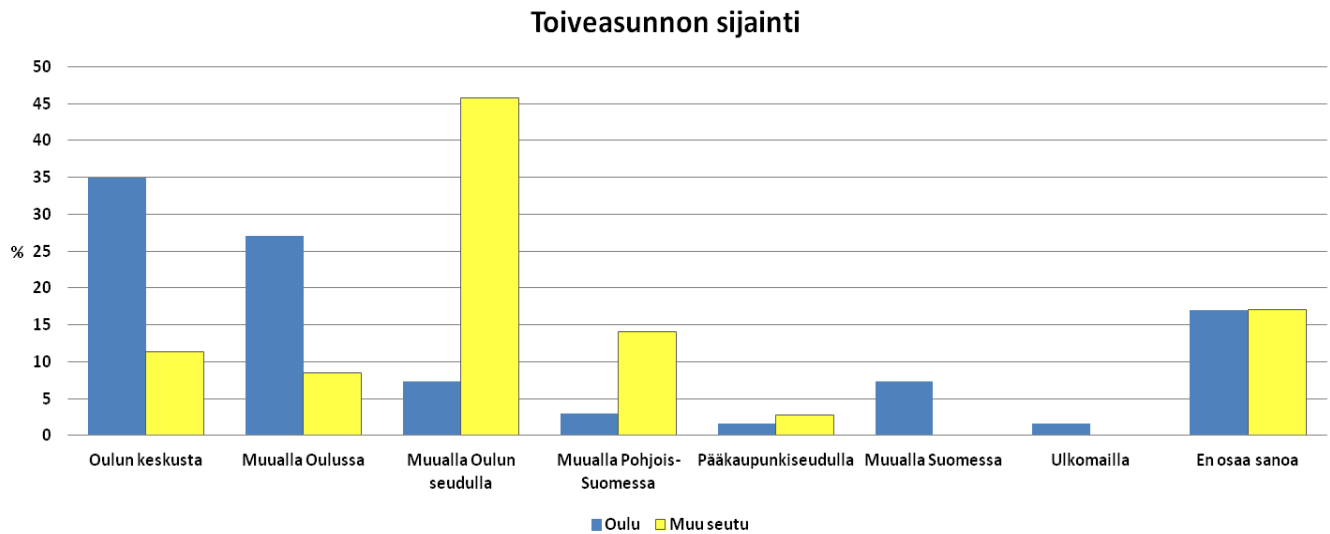
Omakotitaloasumisen arvostus vähenee iän myötä. Suurimmillaan toive omakotitalosta on 25–34 ikävuoden kohdalla. Opiskelujen päättyminen ja alkava työura avaa mahdollisuuksia uusille asumismuodoille ja asunnon tilavuuden kasvattamiselle. Lisäksi perhetilanne saattaa vaatia nuoria aikuisia muuttamaan tilavampaan asuntoon, joita omakotitalot ja pari- tai rivitalot usein tarjoavat. Vaikka omakotitalojen suosio vaihtelee, pysyy rivi- ja paritalojen suhteellinen suosio kyselyaineistossa jokseenkin tasaisena jokaisessa ikäryhmässä. Kerrostalojen osalta on havaittavissa käännteistä kehitystä. Iän myötä tilantarve vähenee ja omakotitaloon tai pientaloon liittyvät rasitteet kuten kustannukset ja ylläpito työntävät asukkaita muiden talotyyppien puoleen.

Toiveasunnon talotyyppi ikäryhmittäin

Toiveasunnon sijainti

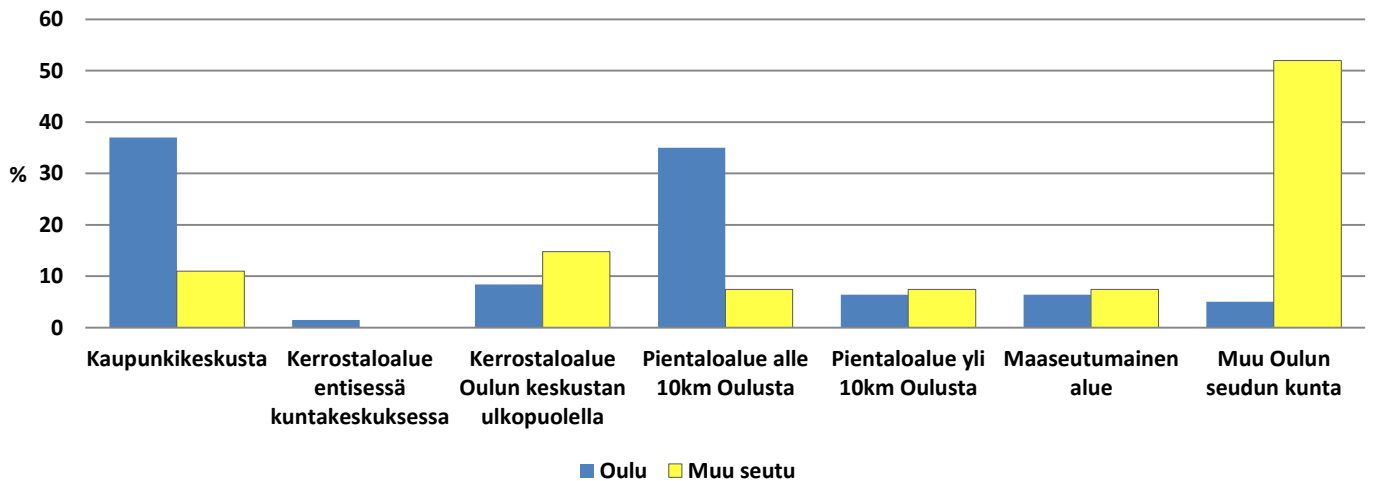
Joka viides muualla Oulun seudulla asuva muuttoa suunnitteleva vastaaja suunnittelee muuttavansa Ouluun. Loput muulla seudulla asuvista vastaajista suunnittelevat jatkavansa asumistaan muun seudun kunnissa. Nykyinen asuinkunta onkin näiden vastaajien keskuudessa houkuttelevin vaihtoehto. Oulussa asuvat vastaajat suunnittelevat jatkavansa asumista Oulussa, mutta erityisesti nuoremmat vastaajat näyttäisivät olevan valmiimpia muuttamaan myös toiselle paikkakunnalle Suomessa tai jopa ulkomaille.

Kyselylomakkeessa kysyttiin vastaajilta myös nykyisten kuntarajojen vaikutuksesta toiveasunnon sijaintiin. Muulla seudulla vastaajat kokivat nykyisten kuntarajojen vaikuttavan toiveasunnon sijaintiin useammin kuin Oulussa asuvilla vastaajilla. Muun seudun asukkaista hieman yli joka neljäs ilmoitti kuntarajojen vaikuttavan muuton suunnittelemiseen, syiksi he ilmoittivat pääasiassa palvelujen heikentyneen laadun Oulussa, mutta toisaalta myös muutto Ouluun helpottaisi koulujen ja harrastusten saavutettavuutta asuinalueella. Oulun asukkaista vain noin 6 % ilmoitti kuntarajojen vaikuttavan muuttosuunnitelmiin. Noin puolet näistä vastaajista suunnitteli muuttoa pois Oulusta ja puolet suunnitteli jäävänsä Ouluun.

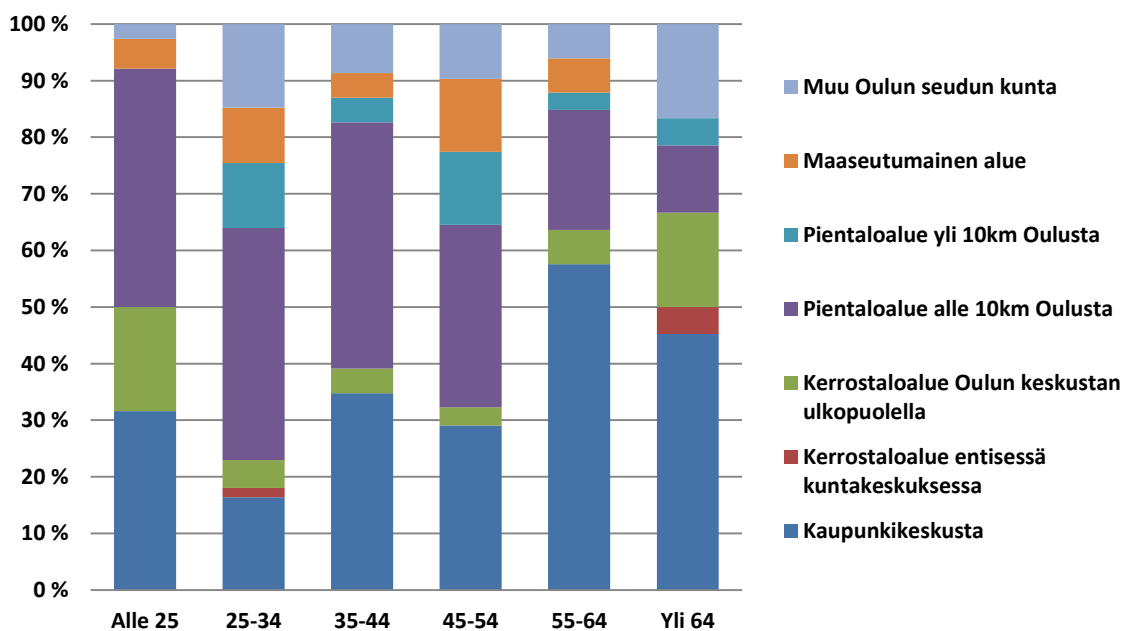
Oulussa asuvien keskuudessa varsinkin kaupunkikeskusta sekä Oulun keskustan lähellä sijaitsevat pientaloalueet ovat erityisen houkuttelevia asuinalueita Oulussa asuville vastaajille. Sen sijaan muulla seudulla asuvat vastaajat toivovat asuvansa pääasiassa muussa Oulun seudun kunnassa ja kerrostaloalueella Oulun keskustan ulkopuolella. Toiveasuinalueeksi ilmoitetaan useimmiten nykyisen tyyppinen asuinalue. Toisaalta vuokralla asuvat vastaajat toivoisivat usein asuvansa omistamassaan pientalossa tai rivitalossa.

Toiveasunnon sijainti Oulun seudulla

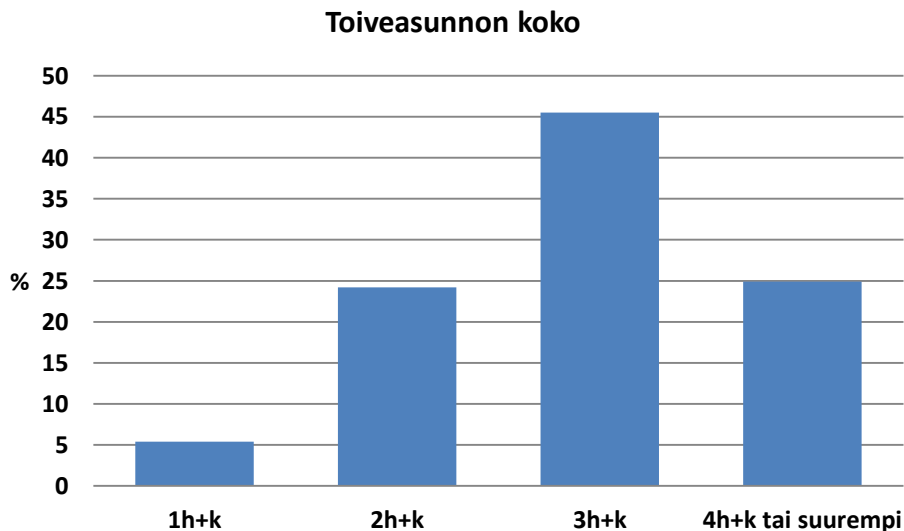
Ikäryhmittäin tarkasteltuna pientaloalueet alle 10 kilometrin päässä Oulun keskustasta ovat suosittuja toiveasuinalueita varsinkin nuorten aikuisten ja hieman yli 40-vuotiaiden keskuudessa kun elämäntilanteen johdosta tilantarve on suurimmillaan. Kaupunkikeskusta alkaa vallata suhteellista osuuttaan takaisin 45–54-vuotiaista alkaen kun tilantarve alkaa vähentyä ja ikä karttua. Yli 54-vuotiaat ilmoittavatkin toiveasuntonsa sijaitsevan pääasiassa kerrostalovaltaisilla alueilla joko kaupunkikeskustoissa tai kerrostaloalueilla, missä palvelut ovat helposti saavutettavissa. Yksin asuvien vastaajien keskuudessa kaupunkikeskustamainen alue oli yleisimmin toivottu asuinalue, hieman yli kaksi viidestä yksin asuvasta ilmoitti sen toiveasuinalueekseen. Toiseksi suosituin vaihtoehto oli pientaloalue alle 10 kilometrin etäisyydellä Oulun keskustasta (28 %).

Toiveasunnon sijainti Oulun seudulla ikäryhmittäin

Toiveasunnon koko ja hinta

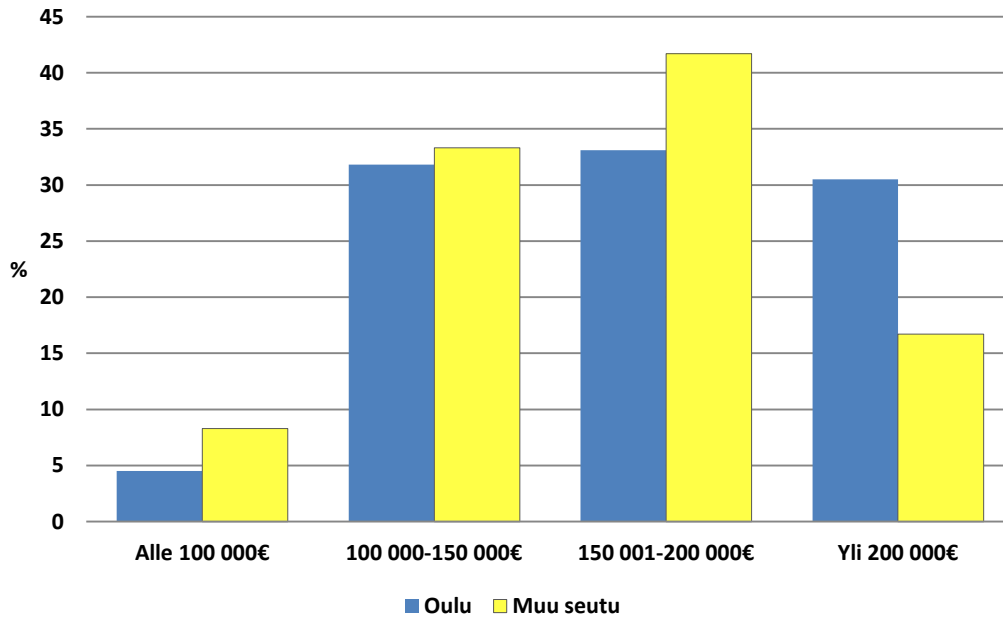
Toiveasunnon koko keskittyi koko kyselyaineistossa kolmen huoneen asuntojen kohdalle, vain harvat vastaajat toivoivat muuttavansa yksiöön. Yksiön toiveasunnokseen maininneet vastaajat löytyivät kaikki Oulusta. Kahden huoneen asuntoihin tai neljän huoneen tai sitä suurempiin asuntoihin halusi muuttaa vastaajista noin yksi neljäsosa kuhunkin. Oulun ja muun seudun välillä oli kuitenkin havaittavissa eroja asumistoiveiden suhteen. Ainoat yksiöön muuttoa suunnittelevat vastaajat löytyivät siis Oulusta, heidän suhteellinen osuutensa kaikista Oulussa asuvista vastaajista oli noin 6 %. Toiveasunnokseen kaksion ilmoitti muulla seudulla noin 34 % vastaajista ja Oulussa noin 23 %. Kolmioon halusi muulla seudulla muuttaa yli puolet, kun vastaava osuus Oulussa oli noin 45 %. Neljä huonetta ja keittiö tai sitä suurempi asunto oli toiveasuntona muun seudun vastaajilla vain 13 prosentilla muun seudun vastaajista. Sen sijaan Oulussa näihin suuriin asuntoihin suunnitteli muuttavansa noin 27 % Oulussa asuvista vastaajista.

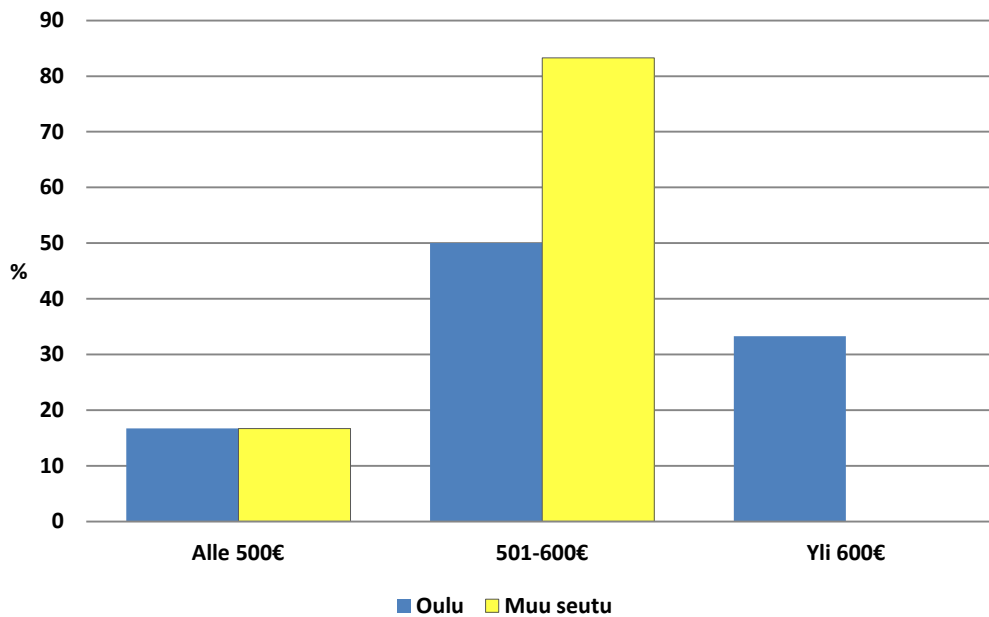
Muuttoa suunnittelevilta vastaajilta kysyttiin myös asunnon toivehintaa. Omistusasuntoon muuttavat ilmoittivat asunnon toivehinnan ja vuokra-asuntoon haluavat ilmoittivat asunnon toivevuokran. Omistusasuntojen suhteen asunnon toivehinnan keskiarvoksi muodostui noin 190 000 euroa, mikä on noin 4000 euroa enemmän kuin vuonna 2011 toteutetussa kyselyssä. Määrä selittyy lähinnä yleisellä hintojen nousulla ja palkkatason nousulla. Oulun ja muun seudun välillä oli jonkin verran eroa asunnon keskihinnan suhteen. Muulla seudulla asunnon toivehinnan keskiarvoksi muodostui noin 177 000 euroa kun Oulussa vastaajat olivat valmiita maksamaan keskimäärin 17 000 euroa enemmän. Oululaiset ovat myös useimmin valmiita maksamaan asunnostaan yli 200 000 euroa. Muun seudun asukkaat ilmoittivat useimmin asunnon toivehinnaksi hieman alemmat hintaluokat kuin Oulun asukkaat. Tonttien hinnat ja yleiset asuntojen hinnat ovatkin muulla seudulla hieman halvempia verrattuna Ouluun.

Lähinnä yleisestä vuokratasosta johtuen Oulun asukkaat ovat yleensä valmiita maksamaan asuntonsa vuokrasta hieman suurempaa hintaa verrattuna muulla seudulla asuviin vastaajiin. Muun seudun asukkaat ilmoittivat toivevuokran suuruudeksi useimmiten 500–600 euroa. Koko aineistossa asunnon toivevuokra oli keskimäärin noin 570 euroa. Muulla seudulla toivevuokra oli keskimäärin noin 530 euroa vaikkakin vuokralle halusi muun seudun asukkaista vain hyvin harva. Oulussa toivevuokra oli vastaavasti keskimäärin 580 euroa.

Omistusasunnon toivehinta

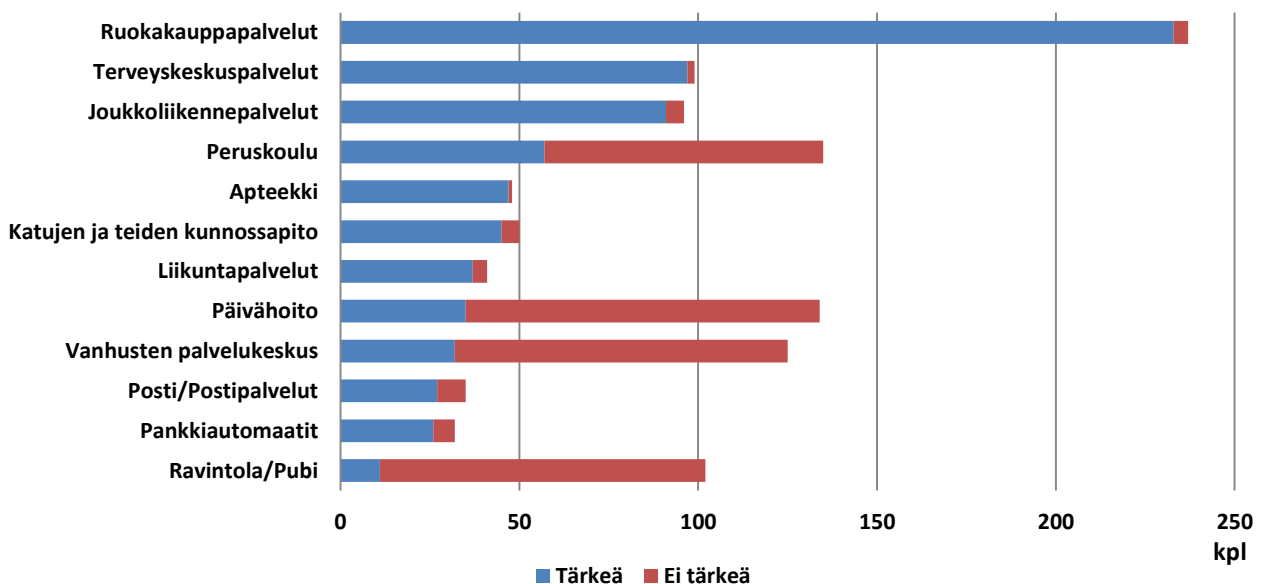
Vuokra-asunnon toivevuokra

Palveluiden saavutettavuus ja tulevan muuton taustalla olevat syyt

Vastaajia pyydettiin merkitsemään annetusta listasta kolme palvelua, jotka he kokivat tärkeimmiksi ja kolme vähiten tärkeimmiksi koettua palvelua toiveasuntonsa välittömässä läheisyydessä. Vastauksista on huomattavissa vastaajan elämäntilanteen vaikutus palveluiden tärkeyteen. Esimerkiksi peruskoulu, päivähoito ja vanhusten palvelukeskus ovat sellaisia palveluita, joita jotkin vastaajat arvostavat korkealle ja toiset taas mieluummin luopuisivat niistä muiden vastaajille tärkeämpien palveluiden tieltä. Erityisesti lapsiperheet ja nuoret aikuiset arvostivat näitä palveluita enemmän kuin muut vastaajaryhmät. Ruokakauppalpalvelut, terveyskeskuspalvelut ja apteekki ovat toisaalta sellaisia palveluita, joita jokainen käyttää elämäntilanteesta tai varallisuudesta huolimatta. Näitä palveluita pitää tärkeänä asuinalueellaan lähes jokainen vastaaja.

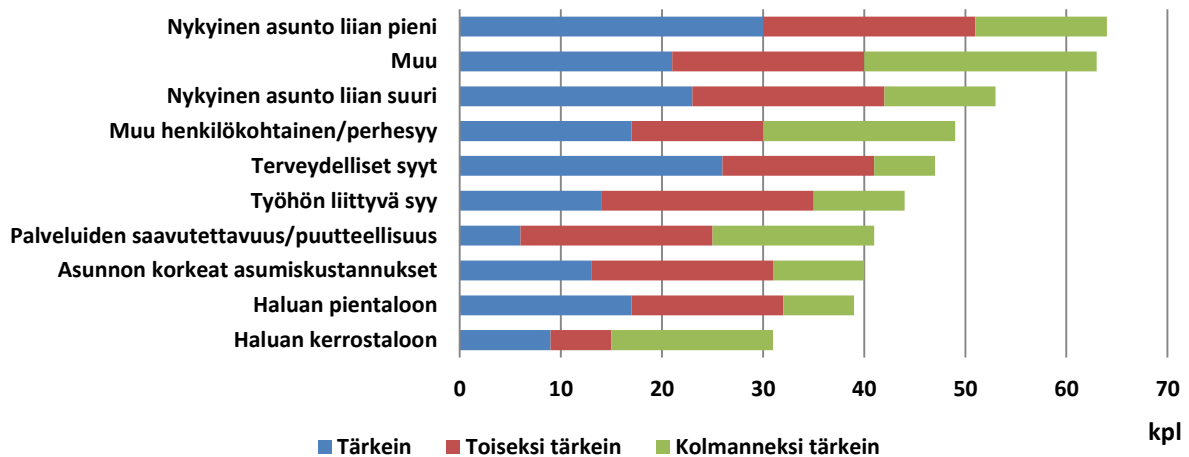
Toiveasuinalueen palveluiden saavutettavuuden tärkeys kävelytäisyydellä

Suurimmat syyt vastaajien muuttosuunnitelmien taustalla ovat nykyisen asunnon liian pieni koko sekä muut syyt. Liian pieneksi nykyisen asuntonsa kokee noin hieman alle joka neljäs kyselyn vastanneista muuttoa suunnittelevista henkilöistä. Oulussa asunnon tilan vähyys oli suurempi ongelma kuin muulla Oulun seudulla. Oulussa asuvista vastaajista asunnon liian pienen koon muuton syyksi ilmoitti noin 24 % vastaajista kun muulla seudulla asunnon pienuus vaikutti muuttosuunnitelmien syntymiseen vain noin 15 prosentilla vastaajista. Asuntonsa liian pieneksi kokevien vastaajien keski-ikä heijastelee vastaajan elämäntilannetta, sillä nykyisen asuntonsa liian pieneksi kokevien vastaajien keski-ikä oli noin 35 vuotta. Asuntonsa liian pieneksi kokevista vastaajista 66 % oli kerrostaloasujia ja 29 % rivi- tai paritaloasujia. 55 % asui tällä hetkellä vuokra-asunnossa ja 45 % oli perheellisiä. ”Muu syy” liittyi useimmiten vastaajan ikääntymiseen ja sen

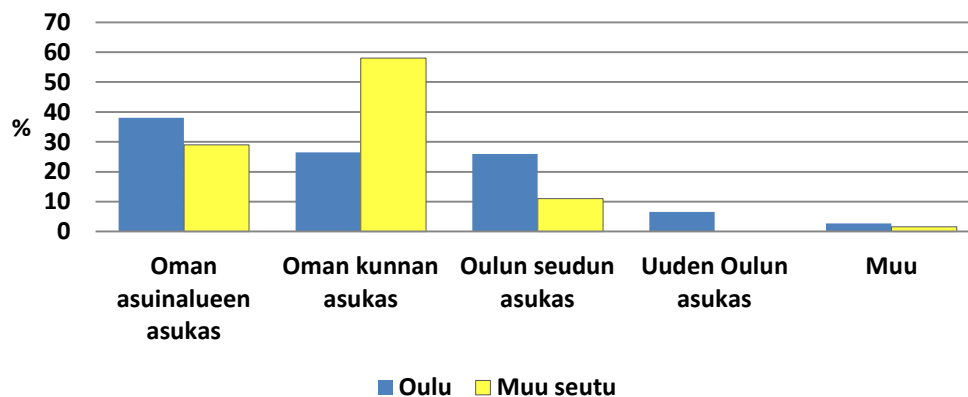
myötä pienentyneeseen tilantarpeeseen tai asunnon ylläpidon vaikeutumiseen. Lisäksi omistusasunnon hankkiminen oli suosittu syy muuton taustalla. Muuttosuunnitelmien taustalla vaikuttivat joissakin tapauksissa myös nykyisessä asuinympäristössä ilmenevät haitat sekä asunnon nykyinen sijainti. Vastaajat halusivat muuttaa lähemmäs palveluita tai lähelle luontoa.

Tulevan muuton taustalla olevat syyt

Vastaajien alueidentiteettiä selvittävässä kysymyksessä kyselyyn osallistuneita pyydettiin merkitsemään annetuista vastausvaihtoehdoista heille sopivin. Oulussa asuvat vastaajat samaistuivat pääosin omaan asuinalueeseensa, mutta myös oma kunta sekä Oulun seutu saivat merkittävän osan vastauksista. Muun seudun asukkaat taas identifioituivat pääosin oman kuntansa asukkaiksi, mutta myös jonkin verran oman asuinalueensa asukkaiksi. Huomioitavaa kyselyyn osallistuneiden henkilöiden vastauksissa oli se, että viimeisin kuntaliitos ei välttämättä ole vielä saavuttanut ihmisten laajaa hyväksyntää. Esimerkiksi kysyttäessä vastaajan asuinkuntaa, useat entisten kuntien alueella asuvat vastaajat ilmoittivat asuinkunnakseen vanhan asuinkuntansa, joka on virallisesti nykyään osa Oulua.

Vastaajien alueidentiteetti

VERTAILU OULUN SEUDUN JA UUDEN OULUN ASUKASBAROMETRIIN 2011

Oulun seudun asumistutkimus 2016 – tutkimuksen tuloksia on vertailtu pääasiassa vuonna 2011 toteutetun asukasbarometrin tuloksiin teemoittain. Asumistutkimus 2016 -kyselyn kysymyksiä on hieman tarkennettu ja tiivistetty vastaamisen helpottamiseksi, mutta ne on pyritty pitämään mahdollisimman samankaltaisina verrattuna edelliseen tutkimukseen, jotta vertailu olisi edelleen mahdollista. Kysely toteutettiin edellisten kyselyjen tapaan postikyselynä ja kuten vuonna 2011 vastaaminen oli mahdollista myös sähköisesti Internetissä. Kysely lähetettiin satunnaisesti valituille Oulun seudulla asuville täysi-ikäisille henkilöille huomioiden kunnan väkiluku suhteessa koko Oulun seutuun. Vastausprosentti oli edelliseen asukasbarometriin verrattuna lähes identtinen, mutta nettivastausten osuus oli nyt hieman korkeampi vaikkakin nettivastaukset muodostivat kaikista kyselyyn saapuneista vastauksista vain hieman yli 12 %.

Verrattuna vuoteen 2011 nuoret ikäluokat olivat paremmin edustettuina kyselyaineistossa. 18–24-vuotiaita ja 35–44-vuotiaita oli kyselyyn vastanneissa suhteellisesti vain muutama prosenttiyksikkö vähemmän verrattuna seudun todelliseen ikäjakaumaan. Vanhemmat ikäluokat olivat sen sijaan vahvasti yliedustettuina. Vanhimpaan ikäluokkaan kuuluneita vastaajia oli aineistossa yli kaksi kertaa enemmän verrattuna seudun todelliseen ikäjakaumaan. Naisia oli kyselyyn vastanneista noin 59 %, mikä on lähes identtinen jakauma vuoteen 2011 verrattuna.

Vastausaineistossa omakotitaloasumisen osuus on hieman laskenut verrattuna vuoteen 2011, jolloin hieman alle puolet vastaajista asui omakotitalossa. Nyt omakotitalossa asuu hieman yli kaksi viidesosaa vastaajista (42 %), lisäksi pientaloissa (omakotitalo tai paritalo) tai rivitaloissa asuu 64 % vastaajista (noin 66 % vuonna 2011). Kerrostaloasumisen osuus kyselyaineistossa on kasvanut vain hieman. Myös omistusasuntojen määrä aineistossa on hieman laskenut. Vuonna 2011 omistusasunnossa asui noin 80 % vastaajista kun tässä tutkimuksessa vastaava osuus oli noin 75 %. Vuokra-asumisen osuus sen sijaan nousi hieman yli 17 prosentista 22 prosenttiin vastaajista.

Asunnon ja asuinalueen hyvät ja huonot puolet noudattivat suurimmaksi osaksi samoja linjoja kuin vuonna 2011. Asunnon hyviksi puoliksi vastaajat listasivat asunnon koon, sopivuuden, asunnon sekä sen välittömän ympäristön rauhallisuuden ja asunnon sijainnin. Asuinympäristössään taas vastaajat arvostivat eniten luonnonläheisyyttä, sijaintia ja rauhallisuutta aivan kuten vuonna 2011 toteutetussa kyselyssäkin. Huonoimmissa puolissa asunnon osalta vastaukset olivat samankaltaisia vuoteen 2011 verrattuna. Suurimmat ongelmat liittyvät edelleen asunnon kuntoon, ikään, yleiseen laatuun ja korkeisiin asumiskustannuksiin. Asunnon tai talon ylläpitoon liittyvät haitat nousivat

kuitenkin useammin esiin verrattuna vuoteen 2011. Läheinen tie tai alueen melu aiheuttivat edelleen rauhattomuutta vastaajien asuinalueilla. Myös liikenteen ongelmat ja niiden aiheuttama turvattomuuden tunne mainittiin myös tässä kyselyssä usein.

Muuttosuunnitelmia seuraavan 10 vuoden aikana oli odotettavissa 37 prosentilla vastaajista. Vuonna 2011 muuttoa suunnitteli yhden vuoden sisällä noin 17 % vastaajista. Muuton taustalla olevissa syissä oli havaittavissa eroja edelliseen asukasbarometriin. Vuonna 2011 suurimmat syyt muuton suunnittelemiseen olivat nykyisen asunnon liian pieni koko, korkeat asumiskustannukset ja muut henkilökohtaiset tai perhesyyt. Tässä kyselyssä nykyisen asunnon liian pieni koko säilytti paikkansa tärkeimpänä syynä muuton suunnittelun taustalla, mutta toiseksi suurin syy oli ”muu syy”, jossa vastaajat ilmaisivat usein halukkuutensa siirtyä vuokra-asunnosta omistusasuntoon tai rakentaa uuden omakotitalon, myös iän myötä laskeva tilantarve mainittiin usein. Muissa syissä ja kolmanneksi tärkeimmässä syyssä oli myös yhteistä. Kolmanneksi tärkein muuton syy oli asunnon liian suuri koko.

Merkittävin ero vuoden 2011 asukasbarometriin oli kerrostaloasuntojen suosion huima nousu toiveasuntona. Vuonna 2006 kerrostaloasunnon ilmoitti toiveasunnokseen noin 17 % vastaajista ja vuonna 2011 sama luku oli noin 24,3 %. Tässä kyselyaineistossa kerrostaloon halusi seuraavaksi muuttaa jopa noin 40 % vastaajista. Kerrostaloasunto oli tässä kyselyssä jopa toivotumpi kuin omakotitalo.

Palveluiden arvostus pysyi lähes entisellään verrattuna vuoteen 2011. Vastaajat arvostivat toiveasuinalueellaan ruokakauppojen ja joukkoliikennepalveluiden saavutettavuutta kävelyetäisyydellä. Myös terveyskeskuspalveluiden läheisyyttä arvostetaan laajasti molemmissa kyselyissä.

YHTEENVETO

Kyselyyn vastanneista henkilöistä yli neljä viidesosaa on oululaisia ja muiden kuntien vastaajamäärät ovat hyvin lähellä edellisen asukasbarometrin vastaajajakaumaa. Vastauksia saatiin Oulun seudun jokaisesta kunnasta ja vastausmäärät noudattavat hyvin seudun todellista väestöjakaumaa. Nuorin ikäluokka ja miehet olivat kyselyssä aliedustettuina, vanhimmat ikäluokat sen sijaan olivat kyselyaineistossa merkittävästi yliedustettuina. Yli 64-vuotiaita oli kyselyaineistossa suhteellisesti yli tuplasti verrattuna seudun todelliseen määrään.

Koulutustasoltaan Oulussa asuvat vastaajat olivat hieman muun seudun asukkaita korkeammin koulutettuja. Korkeakoulututkinnon oli oululaisista suorittanut noin 40 %, muulla seudulla noin 26 %. Pienimpään tuloluokkaan kuului pääasiassa yksin asuvia ja matalammin koulutettuja vastaajia ja tässä tuloluokassa korkeasti koulutetut henkilöt olivat pääasiassa alle 30-vuotiaita. Pientaloalueilla asuvat sijoittuivat 40 prosenttisesti kahteen ylimpään tuloluokkaan.

Keskimääräinen työ- tai koulumatkan pituus koko aineistossa oli 16,3 kilometriä, mutta Oulun ja muun seudun välillä oli kuitenkin havaittavissa eroja. Oulussa työmatkan pituus oli keskimäärin 12,5 kilometriä vaikka useampi kuin joka toinen ilmoitti työmatkansa pituudeksi alle 6 kilometriä. Muulla seudulla työmatkan keskipituus oli noin 36,8 kilometriä ja yli puolet muun seudun vastaajista ilmoitti työmatkansa pituudeksi yli 20 kilometriä.

Vuoden 2011 asukasbarometrin jälkeen Oulun seudun asuinkerrostalojen suhteellinen osuus koko asuntokannasta on hieman laskenut samalla kun pientalojen vastaava osuus on hieman noussut. Myös Oulussa asuinkerrostalojen osuus on hieman vähentynyt, mutta tähän on saattanut vaikuttaa viimeisimmän kuntaliitoksen aiheuttamat muutokset tilastoitavaan asuntokantaan. Hieman yli kolmannes vastaajista asuu kerrostaloasunnossa ja kerrostaloasuminen on huomattavasti yleisempää Oulussa kuin muulla seudulla. Tätä selittää osaltaan se, että muissa kunnissa kerrostalojen määrä on vähäinen. Esimerkiksi Hailuodossa ja Lumijoella kerrostaloja ei ole ollenkaan. Vastaavasti pientalo- tai rivitaloasuminen oli lähes kaksi kertaa yleisempää muulla seudulla.

Vastaajien omakotitalot olivat lähes kaikki omistusasuntoja, rivi- ja paritaloista omistusasuntojen osuus oli noin 77 % ja kerrostaloasunnoista vastaajat ilmoittivat omistavansa hieman alle puolet. Lapsettomista pariskunnista 15 % asuu vuokra-asunnossa, loput ilmoittivat omistavansa asuntonsa. Lapsiperheistä ja yksinhuoltajaperheistä asuntonsa omistaa noin 86 % vastaajista, mutta yksin

asuvista vastaajista asuntonsa omistaa noin 53 % vastaajista. Kerrostaloalueilla jopa 63 % vastaajista ilmoitti asuvansa vuokra-asunnossa.

Asumisväljyys on Oulun seudulla hieman kasvanut vuoteen 2011 verrattuna. Oulussa asumisväljyys oli kyselyaineistossa noin 41,4 m²/hlö ja muulla seudulla 44 m²/hlö. Asuntojen koko oli myös muulla seudulla suurempi, noin 110 m² kun Oulussa se oli noin 95 m². Omistusasuntojen keskikoko oli noin 111 m² ja vuokra-asuntojen noin 57 m². Asuntokuntien keskikoko oli noin 0,5 henkilöä suurempi muulla seudulla verrattuna Ouluun. Perheellisiä vastaajia oli Oulun vastaajista 32 % ja muulla seudulla 39 %. Muun seudun osalta tapahtui 10 prosenttiyksikön lasku verrattuna edelliseen asukasbarometriin, Oulussa perheellisten vastaajien määrä pysyi kutakuinkin samana.

47 % vastaajista oli asunut nykyisessä asunnossaan yli 10 vuotta ja näiden vastaajien keski-ikä oli melko korkea. 1-4 vuotta ja yli 10 vuotta asunnossaan asuneiden vastaajien määrä nousi edelliseen asukasbarometriin verrattuna. Vastaajista hieman yli 83 % piti asumiskustannuksiaan kohtuullisina tai erittäin kohtuullisina ja muulla seudulla suhtautuminen asumiskustannuksiin oli hieman myönteisempää kuin Oulussa. Tyytyväisimpiä asumiskustannuksiinsa olivat rivi- tai paritaloissa asuvat vastaajat. Perhetyypeittäin tarkasteltuna tyytyväisimpiä asumiskustannuksiinsa olivat usean henkilön kotitalouksissa asuvat vastaajat. Yksin asuvat ja yksinhuoltajat olivat tyytymättömmimpiä kustannuksiinsa.

Vastaajat arvostivat asunnossaan sen kokoa ja tilavuutta, asunnon kuntoa ja varustelua, sijaintia, rauhaa ja lähipalveluita. Moitteita saivat asunnon ikä ja kunto, koko, asumisen kustannukset ja ylläpitoon kuluvat resurssit sekä melu ja rauhattomuus. Asuinalueessaan vastaajat arvostivat rauhallisuutta ja turvallisuutta, sijaintia sekä luonnonläheisyyttä ja viihtyisyyttä. Huonoina puolina asuinalueessaan vastaajat pitivät rauhattomuutta ja melua, liikenteen haittoja, lähipalveluiden puutetta sekä liikenneväylien kunnossapitoa erityisesti talvisin. Asuinympäristölle annetut arvosanat painottuivat pääosin hyvän ja kiitettävän välille.

36 % vastaajista ei kokenut asuinympäristössään minkäänlaisia haittoja. Koetut haitat jakautuivat erilaisille alueille tyypillisiin haittoihin. Oulussa koettiin kaupunkiympäristölle ominaisia haittoja kuten melua, epäsiistiä ympäristöä, huonoa ilmanlaatua sekä teollisuudesta aiheutuvia haittoja. Muulla seudulla taas koettiin harvemmin asutuille alueille tyypillisiä haittoja kuten heikkoa ulkovalaistusta ja huonoa liikenneturvallisuutta. Melua aiheuttivat suuret autotiet, rakentaminen,

muu liikenne, yleinen rauhattomuus ja muut ihmiset. Liikenneturvallisuuden puutteita perusteltiin muun muassa liikenneväylien heikolla kunnolla ja valaistuksen niukkuudella.

Viimeisimmän muuton ensisijaiseksi syyksi ilmoitettiin useimmiten asumiseen liittyvät tekijät kuten edellisessäkin tutkimuksessa. Perhetilanne oli toiseksi suosituin syy noin 21 % osuudella. Asumiseen liittynyt muuton syy oli usein yhteydessä asunnon kokoon. Nuoremmilla vastaajilla asunnon pienuus ja iäkkäämmillä vastaajilla asunnon liian suuri koko oli viimeisimmän muuton taustalla. Muut syyt koostuivat omistusasunnon hankkimisesta ja vuokra-asumisesta luopumisesta.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat asuinalueensa ruokakauppapalveluihin, tietoliikenneyhteyksiin, apteekkeihin, postipalveluihin sekä kirjastoihin. Palvelua käyttävien ja mielipiteensä ilmaisseiden osalta mukaan on myös nostettava päivähoito ja peruskoulu, joihin oli tyytyväisiä noin 95 % vastanneista samaan tapaan kuin edellisessäkin asukasbarometrissa. Tyytymättömiä oltiin katujen ja teiden kunnossapitoon, joukkoliikennepalveluihin ja terveyskeskuspalveluihin.

Kaikista vastaajista 37 % ilmoitti suunnittelevansa muuttoa seuraavan 10 vuoden aikana. Seudullisesti muuttoaikeet olivat yleisempiä Oulussa kuin muulla seudulla. Ikäryhmittäin tarkasteltuna aktiivisimpia muuttosuunnitelmien suhteen ovat erityisesti alle 35-vuotiaat vastaajat. Pääosa vastaajista suunnittelee muuttavansa Oulun keskustaan tai muualle Ouluun. Haluttomimpia muuttajia ovat puolison ja lasten kanssa asuvat vastaajat. Asuntokuntien houkuttelevin muuton kohde on Oulun keskusta ja muu Oulun alue.

Suosituin toiveasunnon talotyyppi oli ensimmäistä kertaa kerrostalo. Vuoden 2011 kyselyssä useampi kuin joka toinen halusi asua omakotitalossa, nyt pientalojen (omakotitalo tai paritalo) ja rivitalojen osuus oli yhteensä noin 52 %. Tässä kyselyaineistossa kerrostalossa halusi asua lähes 40 % muuttota suunnittelevista vastaajista ja omakotitalossa hieman yli 27 %. Noin 22 % kerrostaloon haluavista vastaajista asui tällä hetkellä muualla Oulun seudulla verrattuna edellisen kyselyn yhteen kymmenesosaan. Rivi- tai paritalossa asuva vastaaja haluaa useimmiten jatkaa asumistaan pientalossa tai rivitalossa. Omakotitalossa asuvista vastaajista yli puolet haluaa tulevaisuudessa asua kerrostalossa. Noin 45 % kerrostaloon haluavista asuu nykyisellään Oulun keskustassa, nykyisessä tai entisessä kuntakeskuksessa tai kerrostalovaltaisella alueella.

Noin 43 % omakotitaloon muuttota suunnittelevista oli perheellisiä. Varsinkin nuoret lapsiperheet olivat halukkaita muuttamaan suurehkoihin omakotitaloihin. Halukkaimpia kerrostaloon muuttajia

olivat etenkin vanhempien kanssa asuvat sekä yksinhuoltajat. Omakotiasumisen arvostus heikkenee iän myötä. Suurimmillaan toive omakotitalosta on 25–34-vuotiailla vastaajilla elämäntilanteen ja tulevaisuudennäkymien vaikutuksesta. Vaikka omakotitalojen suosio vaihtelee, pysyy rivi- tai paritalojen suosio ikäryhmistä riippumatta kyselyaineistossa jokseenkin samana. Kerrostaloasumisen houkuttelevuus taas kasvaa iän myötä.

Nykyinen kotikunta määrittää vastaajan muuttohalukkuutta seudullisesti. Muualla Oulun seudulla asuvista vastaajista suurin osa haluaa asua myös jatkossa Oulun ulkopuolella, Oulussa asuvista vastaajista taas suuri osa suunnittelee jatkavansa asumista Oulussa. Kuntarajat vaikuttivat muuttosuunnitelmiin useammin muun seudun asukkaiden keskuudessa verrattuna Oulussa asuviin. Oululaiset halusivat muuttaa lähinnä Oulun keskustaan sekä pientaloalueille sen lähellä. Toiveasunnon koon suhteen kyselyaineisto keskittyi kolmen huoneen asuntoihin. Muulla seudulla kolmion ilmoitti toiveasuntonsa huonemääräksi yli puolet ja Oulussakin noin 45 %.

Omistusasunnoista vastaajat olivat valmiita maksamaan hieman enemmän kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2011. Muulla seudulla asuva vastaaja ilmoitti olevansa valmis maksamaan toiveasunnostaan noin 177 000 euroa kun Oulussa asuva vastaaja oli valmis maksamaan noin 17 000 euroa enemmän. Oululaiset olivat myös useammin valmiita maksamaan toiveasunnostaan yli 200 00 euroa. Myös vuokran suhteen Oulussa asuvat vastaajat olivat hieman avokätisempiä. Oululaisten toivevuokra oli keskimäärin noin 580 euroa kun muulla seudulla asuvat ilmoittivat toivevuokrakseen keskimäärin 530 euroa.

Toiveasuinalueeltaan vastaajat toivovat hyviä peruspalveluja. Kävelyetäisyydellä toiveasuinalueesta tulisi olla ruokakauppalpalvelut, terveyskeskuspalvelut, joukkoliikennepalvelut ja apteekki. Peruskoulu, päivähoito ja vanhusten palvelut jakoivat mielipiteitä vahvasti.

Vastaajien muuttosuunnitelmien taustalla oli useimmiten nykyisen asunnon liian pieni koko, muut syyt sekä asunnon liian suuri koko. Varsinkin Oulussa asunnon tilan niukkuus oli muuttosuunnitelmia edistävä tekijä. Muut syyt liittyivät vastaajan ikääntymiseen ja useissa vastauksissa myös omistusasunnon hankkimiseen. Joissakin tapauksissa myös nykyisen asuinympäristön haitat mainittiin muuttosuunnitelmia synnyttäväksi seikoiksi.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Oulun seudun asumistutkimuksen 2016 tavoitteena oli kartoittaa seudun asukkaiden asumisoloja ja heidän mielipiteitään ja kokemuksiaan nykyisistä asuinoloista. Lisäksi tärkeänä tavoitteena oli selvittää vastaajien tulevaisuuden asumistoiveita, jotta Oulun seutua osataan kehittää asukkaiden toiveita ja mieltymyksiä silmälläpitäen. Tutkimuksen tuloksia käytetään asumisen laadun arviointiin sekä asuinolojen, palveluiden ja elinympäristön viihtyisyyden kehittämiseen. Tämä raportti ei kuitenkaan edusta tarkasti todellista Oulun seudun tilannetta valikoidun vastaajajoukon sekä kyselyyn vastanneiden henkilöiden ominaisuuksien johdosta. Johtopäätösten tekeminen on kuitenkin mahdollista ja ne ovat suuntaa antavia tietoja käytännön päätöksenteon tueksi.

Kyselyvastausten perusteella pientalot ja rivitalot ovat edelleen suosituin asumismuoto Oulun seudulla. Kerrostaloasunnot ovat kuitenkin syrjäyttäneet omakotitalojen kärkipaikan seudun halutuimpana yksittäisenä asumisen muotona tässä kyselyssä. Kerrostaloasuntojen houkuttelevuus otti suuren harppauksen jo aiempien asukasbarometrien havaitseman kehityssuunnan osalta. Kerrostaloasuntojen tuotantoa on hyvä lisätä varsinkin alle 25-vuotiaita ja yli 50-vuotiaita ajatellen. Työelämään siirtyneet ja keski-ikäiset vastaajat haluavat asua pääasiassa pientaloissa tai rivitaloissa. Muun seudun osalta kerrostaloon haluavat vastaajat edustavat pääosin ikääntyneempiä ikäluokkia. Kerrostaloasumisen kehittämisessä Oulun ulkopuolella on otettava huomioon ikääntyvien erityistarpeet palveluiden ja liikkumisen suhteen. Painopiste rakentamisessa näillä alueilla tulisi olla senioriasumisen mahdollistamisessa. Vaikka kyselyaineisto on vastaajien iän osalta vinoutunut, on suunnittelussa otettava vallalla oleva kehityssuunta huomioon asuinalueiden ja asuntokannan kehittämisessä. Oulun seudun väestöennusteet kertovat tulevaisuudessa iäkkäämpien ikäluokkien kasvusta, joten tämän kyselyn tuloksia voidaan soveltaa tulevaisuudessa käytäntöön entistä paremmin jos sama kehityssuunta jatkuu.

Nuorten ja miespuolisten vastaajien tavoittaminen on edelleen ongelma. Tulevaisuutta rakennetaan erityisesti nuorille ja heidän kokemuksensa, toiveensa ja palautteensa on ensiarvoisen tärkeää hyvän seudullisen kehityksen takaamiseksi. Näiden ryhmien tavoittamiseksi voi toteuttaa täydentävän, tarkemmin kohdennetun asumiskyselyn tai selvittää esimerkiksi yhteistyössä oppilaitosten kanssa nuorten tulevaisuudensuunnitelmia ja kokemuksia. Nettivastaaminen oli myös tässä kyselyssä tasapuolisempi, joskin hieman tehottomampi keino kuin paperisen kyselylomakkeen käyttö tavoittaa näitä ryhmiä. Nuorten lapsiperheiden huomiointi ja terveyskeskuspalvelut ovat myös tärkeä kehittämisen kohde yleisesti koko seudulla.

Saavutettavuus ja asuinalueiden viihtyisyys koettiin vastaajien joukossa tärkeiksi. Kauempana suurista keskuksista maaseutumaisissa asuinympäristöissä liikenneturvallisuuden puutteet koettiin ongelmaksi. Liikenneyhteyksien kehittäminen ja liikenneväylien kunnossapito edesauttaa mahdollisten ongelmien lieventämisessä ja auttaa kaupungin kasvamista ja siitä aiheutuvien sivuvaikutusten minimoimista. Täydennysrakentamisen toteuttaminen kerrostaloina vaikuttaa kyselyn tulosten perusteella oikealta suunnalta. Kerrostaloasuntojen suosio oikeuttaa osaltaan myös kaupungin tiivistämistä ja ylöspäin rakentamista.

Täydennysrakentamista suunnitellessa tulee kiinnittää huomiota myös kevyen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen kyselyyn vastanneiden henkilöiden toiveiden mukaan. Rauhallisuutta ja turvallisuutta edistää kevyen liikenteen muotojen suosiminen varsinkin Oulun keskustassa. Esimerkiksi yksityisautoilun asteittainen vähentäminen keskusta-alueella edistäisi turvallisuuden ja rauhallisuuden lisäksi myös viihtyisyyttä ja ympäristön laadun paranemista.

Asumiskysely on hyvä väline selvitettäessä seudun asukkaiden asumistottumuksia ja asumistoiveita. Säännöllinen asumistoiveiden ja mahdollisten ongelmien selvittäminen on tärkeää, jotta saadaan selville Oulun seudulla vallitsevia trendejä ja kehityssuuntia. Kyselyjen aikaväleistä johtuen vertailukelpoisuuden ylläpitäminen on merkittävässä osassa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Kysymysten yksinkertaistaminen ja lomakkeen helppolukuisuus taas johtaa kasvaviin vastausprosentteihin ja mahdollistaa näin entistä käytännönläheisemmän tiedon tuottamisen kyselyiden avulla.

Oulu Pohjois-Suomen ja pohjoisen Skandinavian pääkaupunkina sekä merkittävänä yliopistokaupunkina on keskeinen kohde myös kaupungistumiselle ja edelleen jatkuvalla väestön keskittymiselle. Tätä raporttia tulee peilata muihin Oulun seudulla tehtyihin tutkimuksiin, sillä suunnittelussa on huomioitava kaikkien seudulla toimivien intressiryhmien tarpeet, jotta turvataan elinvoimainen ja varma tulevaisuus kaikille Oulun seudun asukkaille.